RAHAN

NR. 10 ✲ MARȚI, 3 AUGUST 2010

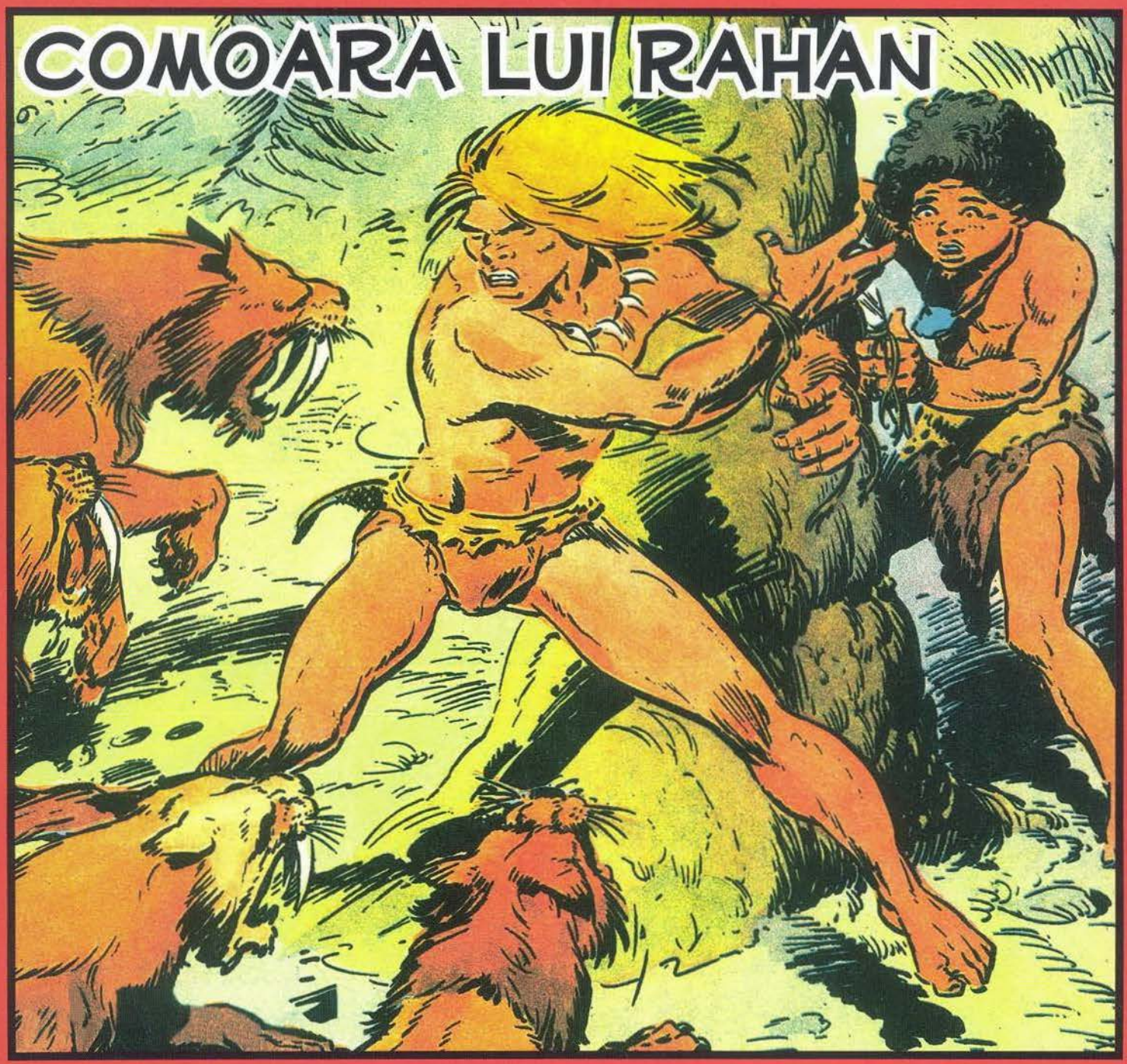

http://www.virtual-project.eu

CUPRINS

COMOARA LUI RAHAN PAG. 4

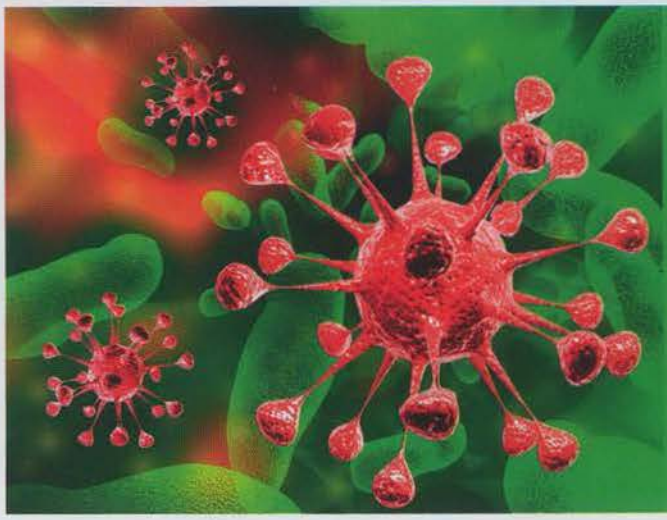

ÎNCEPUTURILE OMENIRII PAG. 26

PRIMELE LOCUINŢE PAG. 52

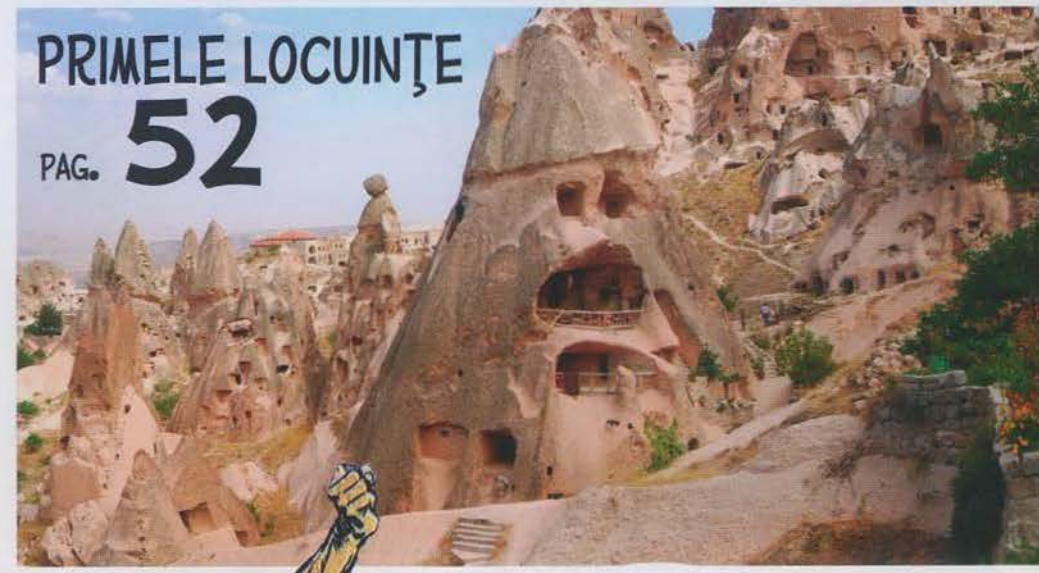

OFRANDA PAG. 56

JOC PAG. 55

GĂSEŞTE CELE 10 DIFERENŢE

DIN NUMĂRUL URMĂTOR PAG. 66

RAHAN

FIUL VREMURILOR SĂLBATICE

COMOARA LUI RAHAN

TEXT: R. LÉCUREUX
DESENE: A. CHÉRET

„GORAKII" AU REUŞIT SĂ-L IA PE NEPREGĂTITE PE RAHAN! DAR ÎNCĂ NU L-AU OMORÂT!

ATACAT ÎN TIMP CE DORMEA DE ACEI TINERI „TIGRI CU COLŢI DE SABIE", FIUL LUI CRAÔ ŞTIA CĂ LUPTA VA FI PE VIAŢĂ ŞI PE MOARTE... SE PREGĂTEA SĂ ATACE, CÂND...

CHEAMĂ-ŢI ÎNAPOI „GORAKII", OGNARD! ACEST VÂNĂTOR NU PARE SĂ FIE DUŞMAN!

FĂRĂ TRAGERE DE INIMĂ, OGNARD ÎŞI STRIGĂ FELINELE...

...CARE, ÎNTORCÂNDU-SE DOCILE, SE CULCARĂ LA PICIOARELE SALE.

BINE AI VENIT PE TERITORIUL NOSTRU, FRATE NECUNOSCUT! DAR... DAR... NU CUMVA EŞTI **RAHAN**, FIUL LUI CRAÔ?

SUNT RAHAN, FIUL LUI CRAÔ!

ÎNTR-ADEVĂR, PRIMIREA ACESTUI TRIB A FOST CĂLDUROASĂ. DOAR VRĂJITORUL OGNARD NU ÎMPĂRTĂŞEA ENTUZIASMUL CELORLALŢI...
NE VEI POVESTI DESPRE DESCOPERIRILE TALE, RAHAN? NE VEI DEZVĂLUI SECRETELE TALE?... SE SPUNE CĂ EŞTI UN DUH CARE ŞTIE TOT!
VEŞTILE DESPRE AVENTURILE TALE AU AJUNS PÂNĂ LA NOI!
SE SPUNE CĂ AI INVENTAT O MIE DE LUCRURI MINUNATE ŞI CUNOŞTI O MIE DE SECRETE! „TRIBUL DE LA MALUL APEI" E BUCUROS SĂ TE PRIMEASCĂ, FRATE!
RAHAN NU E UN DUH... E UN VÂNĂTOR CARE ŞTIE SĂ OBSERVE LUCRURILE ŞI SĂ TRAGĂ FOLOASE DE PE URMA LOR...
DAR CUM... CUM?
AKOA, FIUL CĂPETENIEI, ERA NERĂBDĂTOR SĂ ÎNVEŢE...
CUM?... SĂ LUĂM EXEMPLUL ACESTOR PLUTE, PE CARE TRIBUL VOSTRU ŞTIE SĂ LE CONSTRUIASCĂ... LA VÂRSTA TA, RAHAN NU MAI VĂZUSE O PLUTĂ ŞI NU ŞTIA SĂ „SE TÂRASCĂ PE APĂ", DAR ÎNTR-O ZI...
...LUAT DE UN TORENT, EL A SUPRAVIEŢUIT AGĂŢÂNDU-SE DE DOUĂ TRUNCHIURI DE COPAC... DESCOPERIND ÎN ACEA ZI CĂ TOŢI COPACII...
PLUTESC...
I-A VENIT IDEEA...
SĂ LEGE MAI MULTE TRUNCHIURI CA SĂ TREACĂ „DRUMURILE DE APĂ"... RAHAN DESCOPERISE UN LUCRU PE CARE ALŢII ÎL CUNOŞTEAU POATE DE MULT TIMP!

SE SPUNE CĂ AI INVENTAT ŞI O „CAPCANĂ PENTRU PEŞTI"!
MERITUL LUI RAHAN A FOST TOT ACELA DE A FI ŞTIUT SĂ OBSERVE NATURA.
FIUL LUI CRAO POVESTI CUM ODATĂ, LA VÂNĂTOARE, A VĂZUT...
...UN SOMON AGĂŢÂNDU-SE SINGUR ÎNTR-UN SPIN DE MĂRĂCINE.
ÎN FAŢA TRIBULUI ATENT, RAHAN POVESTI AMINTIRI DE DEMULT...
ÎNTR-O ZI, ÎNTÂMPLAREA A FĂCUT CA RAHAN SĂ DESCOPERE O NOUĂ ARMĂ...
???
DACĂ ACEASTĂ CAPCANĂ ATRAGE PEŞTII, EI SE VOR LĂSA PRINŞI ŞI ÎN CEA PREGĂTITĂ DE RAHAN!
... ŞI, PROFITÂND DE CEEA CE VĂZUSE, ÎI VENISE IDEEA SĂ FACĂ NIŞTE CÂRLIGE SOLIDE ŞI EFICACE!
...EL URMĂREA „O GÂNGĂNIE CARE ÎNŢEAPĂ", CARE ÎL ENERVASE MULT TIMP... DAR INSECTA...
...SE ASCUNSE ÎNĂUNTRUL UNEI TRESTII GOALE...
CA S-O PRINDĂ, RAHAN TĂIASE TRESTIA ŞI, INSTINCTIV, SUFLASE ÎN EA... ANIMALUL SE POMENISE PROIECTAT DEPARTE.

...PENTRU CĂ „RĂSUFLAREA DIN OBRAJI" PUTEA ARUNCA DEPARTE „GÂNGANIA CARE ÎNŢEAPĂ", PUTEA, CU SIGURANŢĂ, SĂ ARUNCE ŞI ALTCEVA!...
...RAHAN A ÎNCERCAT CU UN SPIN LUNG...
FIUL LUI CRAÔ LE SPUSE CĂ, PESEMNE, ÎN ZIUA ACEEA INVENTASE SAU REINVENTASE ARMA NUMITĂ „SARBACANĂ"!
TÂNĂRUL AKOA ERA CUPRINS DE ADMIRAŢIE.
SE POVESTEŞTE CĂ TE POŢI APROPIA DE DUŞMANI FĂRĂ SĂ FII VĂZUT!?
TOT ÎNTÂMPLAREA, PUI-DE-OM!
ÎNTR-O ZI, OBSERVÂND „ANIMALUL CARE ÎŞI SCHIMBĂ CULOAREA"*, LUI RAHAN I-A VENIT IDEEA...
SĂ SE ACOPERE CU FRUNZE CA SĂ SE APROPIE DE DUŞMANI!
* CAMELEON.
AI STRĂBĂTUT ŢINUTURI NEMAIVĂZUTE...
CEL MAI CIUDAT TERITORIU CUNOSCUT DE RAHAN...
ESTE „ŢINUTUL CU PIELEA ALBĂ"...
FIUL LUI CRAÔ LE POVESTI PE LARG DESPRE ACEST ŢINUT ACOPERIT DE ZĂPADĂ ŞI DE GHEAŢĂ...
RAHAN ÎNŢELEGE... CÂND E FRIG, MARELE LAC SE PROTEJEAZĂ CU O PIELE ALBĂ!
...ACEL TERITORIU DE UNDE ERA SĂ NU SE MAI ÎNTOARCĂ...

...ŞI UNDE, FĂRĂ SĂ VREA, A FOST NEVOIT SĂ DESCOPERE... SANIA!...
RAAAHAA!!
SCHLiiiiOOUFF!
VA TREBUI SĂ ÎNAPOIEZI CE I-AI LUAT LUI RAHAN!
AI VĂZUT ATÂTEA LUCRURI! ŞTII ATÂTEA LUCRURI! RAHAN ARE ÎN CAP O ADEVĂRATĂ COMOARĂ!
RAHAN O SĂ VI-O DEZVĂLUIE MÂINE, FRAŢILOR!
MAI TÂRZIU, ÎN TIMP CE ULTIMUL FOC SE STINGEA...
ESTE ADEVĂRAT CĂ RAHAN ARE O COMOARĂ ÎN CAP! ACEASTĂ COMOARĂ ÎI REVINE LUI OGNARD... NUMAI LUI!
LA PUŢIN TIMP DUPĂ ACEEA, OGNARD-VRĂJITORUL SE STRECURĂ ÎN COLIBA CARE ÎI FUSESE OFERITĂ FIULUI LUI CRAÔ...
...COMOARA DIN CAPUL TĂU TREBUIE SĂ TREACĂ ÎN CEL AL LUI OGNARD...
...DAR VICLEANUL OGNARD ŞTIA CĂ ACEASTĂ ÎNŢEPĂTURĂ ERA SUFICIENTĂ CA SĂ-L PARALIZEZE PÂNĂ ÎN ZORI!
ACUM EŞTI LA MÂNA LUI OGNARD, RAHAN! VA TREBUI SĂ-I DEZVĂLUI COMOARA TA!
OGNARD VREA SĂ AFLE TOT CE AI ÎNVĂŢAT TU! EL VREA SĂ ŞTIE TOT CE ŞTII TU!
AŞCHIA DE BAMBUS STRĂPUNSE PUŢIN PIELEA LUI RAHAN...

OOOH!
CE... CE...
TÂNĂRUL AKOA, ÎNCÂNTAT DE POVEŞTILE „VÂNĂTORULUI CU PĂRUL DE FOC", NU PUTUSE SĂ ADOARMĂ... NUMAI EL VĂZU PLUTA ÎNDEPĂRTÂNDU-SE!

ÎN ZORI, FIUL LUI CRAÔ SE TREZI DIN SOMNUL ADÂNC... „GORAKII" VEGHEAU LA INTRAREA ÎN GROTA ÎN CARE ÎL DUSESE OGNARD.
SĂ NU CREZI CĂ VEI SCĂPA, RAHAN! VREAU SĂ-MI DESTĂINUI TOATE SECRETELE TALE! TOATE! TOATE!

VÂRFUL CUŢITULUI DE FILDEŞ ÎNŢEPĂ PIEPTUL CAPTIVULUI...
DE CE ÎL TORTUREZI PE RAHAN, CÂND EL ESTE GATA SĂ-I ÎNVEŢE TOT CE ŞTIE PE FRAŢII LUI ŞI...

NU, EU VREAU „COMOARA" TA DOAR PENTRU AINE! POVESTEŞTE-MI DESPRE DESCOPERIRILE TALE!... VORBEŞTE! VORBEŞTE!

ŞI NU CUMVA SĂ SPERI CĂ TE-AR PUTEA AJUTA CINEVA, RAHAN! NIMENI NU ŞTIE UNDE NE AFLĂM!
OGNARD-VRĂJITORUL SE ÎNŞELA. AKOA ÎL URMĂRISE PÂNĂ LA INTRAREA ÎN GROTĂ... DAR COPILUL NU ÎNDRĂZNEA SĂ SE ARATE.

POATE CĂ TRIBUL ÎL VA CĂUTA PE RAHAN... RAHAN TREBUIE SĂ CÂŞTIGE TIMP!
LASĂ CUŢITUL, OGNARD... RAHAN ÎŢI VA POVESTI ABSOLUT TOT CE ŞI AMINTEŞTE.

AAAHH!
FIUL LUI CRAÔ EVOCĂ, LA GRĂMADĂ, CE-I TRECEA PRIN MINTE... EL POVESTI CUM, DESCOPERIND ÎNTR-O ZI FLEXIBILITATEA BAMBUSULUI...
...ŞI-A IMAGINAT UN NOU MOD DE A EVITA ATACUL UNUI RINOCER... DE A SĂRI PESTE OBSTACOLE ŞI...
...DE A SCĂPA DE DUŞMANI...
HA! HA! HA! NU VEI SCĂPA AŞA DE OGNARD! HAI... VORBEŞTE! POVESTEŞTE! POVESTEŞTE!
CÂND ÎN GLUMĂ, CÂND FURIOS, VRĂJITORUL ÎNŢEPA MEREU PIELEA PRIZONIERULUI SĂU.
RAHAN, ADUCÂNDU-ŞI AMINTE, „DESCOPERIRILE"
POVESTEA DESPRE SALE...
EL ÎI VORBI DESPRE ZIUA ÎN CARE, ÎNCURCÂNDU-SE ÎNTR-O LIANĂ...
...OBSERVÂND-O,
...DESCOPERISE LAŢUL ŞI...
HOOO...!
RAAAHAA!
RAHAN A INVENTAT O NOUĂ CAPCANĂ!

CONTINUĂ! CONTINUĂ!
NU-MI ASCUNDE NIMIC DIN „COMOARA" PE CARE O AI ÎN CAP!
VORBEŞTE! VORBEŞTE!
ÎN CULMEA NERĂBDĂRII, OGNARD ÎL TORTURA ÎN CONTINUARE...
...ŞI RAHAN, CĂUTÂND PRIN MEMORIE, POVESTI ALTE AMINTIRI...
...EL ISTORISI CUM, ÎNTR-O ZI, STRĂPUNSE FĂRĂ SĂ VREA O BUCATĂ DE PIELE, PE CARE VOIA S-O SCOATĂ DIN NOROI...
PROFITASE DE ACEST INCIDENT BANAL, ÎNLOCUIND CUŢITUL CU UN SPIN SUBŢIRE. ÎN ACEA ZI, EL „INVENTASE" ACUL...
AHHHHHH!!!
...ÎI VENISE IDEEA SĂ FOLOSEASCĂ O CREANGĂ ASEMĂNĂTOARE CA SĂ ALUNECE PE O LIANĂ ŞI SĂ SCAPE DE URMĂRITORI...
RAA
RAAA
ASCUNS LA INTRAREA ÎN GROTĂ, TÂNĂRUL AKOA NU PIERDEA NIMIC DIN ACESTE DEZVĂLUIRI... „GORAKII", CARE ÎL CUNOŞTEAU PE BĂIAT, ÎL LĂSARĂ ÎN PACE...
OARE DE CE OGNARD ÎL FACE PE RAHAN SĂ SUFERE?... AKOA AR FI TREBUIT SĂ DEA DE VESTE TRIBULUI!
FIUL LUI CRAÔ CONTINUA SĂ-ŞI POVESTEASCĂ AVENTURILE ŞI PĂŢANIILE... EVITÂND O CĂDERE MORTALĂ GRAŢIE UNEI CRENGI BIFURCATE...

...EL POVESTI CUM, ALTĂ DATĂ, ÎNJGHEBASE O CONSTRUCŢIE MOBILĂ CA SĂ EVADEZE DINTR-O CAPCANĂ ÎN CARE FUSESE ARUNCAT...
DE ÎNDATĂ CE RAHAN TĂCEA, CUŢITUL DE FILDEŞ ÎL ÎMPUNGEA MAI TARE...
CONTINUĂ! VREAU SĂ AFLU TOATE DESCOPERIRILE TALE, TOATE INVENŢIILE TALE!
VORBEŞTE! VORBEŞTE!
OGNARD E O BRUTĂ! OARE CUM L-AR PUTEA AJUTA AKOA PE RAHAN!?
TEMÂNDU-SE DE VRĂJITOR, AKOA RĂMÂNEA ASCUNS ÎN UMBRĂ...
RAHAN DEPĂNA ACUM ISTORIA EXTRAORDINARĂ A UNUI SAT LACUSTRU, A CĂRUI PUNTE LUA FOC LA FIECARE ERUPŢIE A UNUI VULCAN...
INSPIRÂNDU-SE DE LA MIŞCAREA ÎN CERC A CUŢITULUI SĂU...
...I-A VENIT IDEEA UNUI „POD ROTITOR", PE CARE PESCARII AR PUTEA, LA O ADICĂ, SĂ-L FEREASCĂ DE LAVA INCANDESCENTĂ!

MAI VREAU! MAI VREAU! POVESTEŞTE-MI ALTE DESCOPERIRI! REPEDE! REPEDE! ALTFEL...
AUUUU...
DE DATA ASTA, DUREREA ERA ATÂT DE MARE...
...ÎNCÂT...
AJUNGE, OGNARD!!
PHHHA
VRĂJITORUL, ARUNCAT LA PĂMÂNT, DĂDU DRUMUL CUŢITULUI DE FILDEŞ... DAR RAHAN NU-L PUTEA APUCA...
DEODATĂ...
AKOA
ÎNVINGÂNDU-ŞI FRICA, COPILUL NĂVĂLI ÎN GROTĂ, REPEZINDU-SE LA ARMĂ...
TAIE REPEDE LIANA, AKOA! REPEDE!
...DAR ERA PREA TÂRZIU. OGNARD TOCMAI STRIGASE UN ORDIN... „GORAKII" SE NĂPUSTEAU ACUM SPRE PRIZONIER!

COPILUL ABIA ÎI TĂIASE LIANA, CĂ „GORAKII" ÎL ATACARĂ PE RAHAN!
PRINDE, RAHAN! PRINDE!
AAAAAH! DACĂ NU AI FI FOST FIUL LUI HORGG, TE-AȘ FI OMORÂT PE LOC, AKOA!
RAHAN APUCASE CUȚITUL DIN ZBOR ȘI ÎNFRUNTA FIARELE...
...UNA DINTRE ELE SE ROSTOGOLI LA PICIOARELE LUI, CU GÂTUL TĂIAT...
A DOUA URMA SĂ AIBĂ ACEEAȘI SOARTĂ, CÂND...

NU TE VOI LĂSA SĂ-MI OMORI „GORAKII" UNUL DUPĂ ALTUL, RAHAN!
NU, OGNARD! NU!!
TÂNĂRUL AKOA SE AGĂŢĂ CU DISPERARE DE VRĂJITOR, DAR NU AVU FORŢA SĂ-L TRÂNTEASCĂ LA PĂMÂNT...
NUUUU!!!
AAA!
FIUL LUI CRAÔ SE PRĂBUŞI PESTE CORPUL FELINEI PE CARE TOCMAI O ÎNJUNGHIASE...
CÂND ÎŞI VENI ÎN FIRE, ERA DIN NOU LEGAT. ÎNCERCAREA DE EVADARE EŞUASE, DAR PREZENŢA LUI AKOA ÎL FĂCEA SĂ SPERE ÎN CONTINUARE.
„TRIBUL DE LA MALUL APEI" ÎL VA CĂUTA PE AKOA ŞI ÎL VA SALVA PE RAHAN... RAHAN TREBUIE SĂ CÂŞTIGE TIMP...
VREAU SĂ AFLU TOATE...
...DESCOPERIRILE TALE. TOATE INVENŢIILE TALE! VORBEŞTE! VORBEŞTE!
MOARTEA CELOR DOUĂ FELINE ÎL ÎNFURIASE LA CULME PE VRĂJITOR.
DIN FERICIRE, UN VAL DE AMINTIRI ÎI REVENI ÎN MINTE LUI RAHAN.

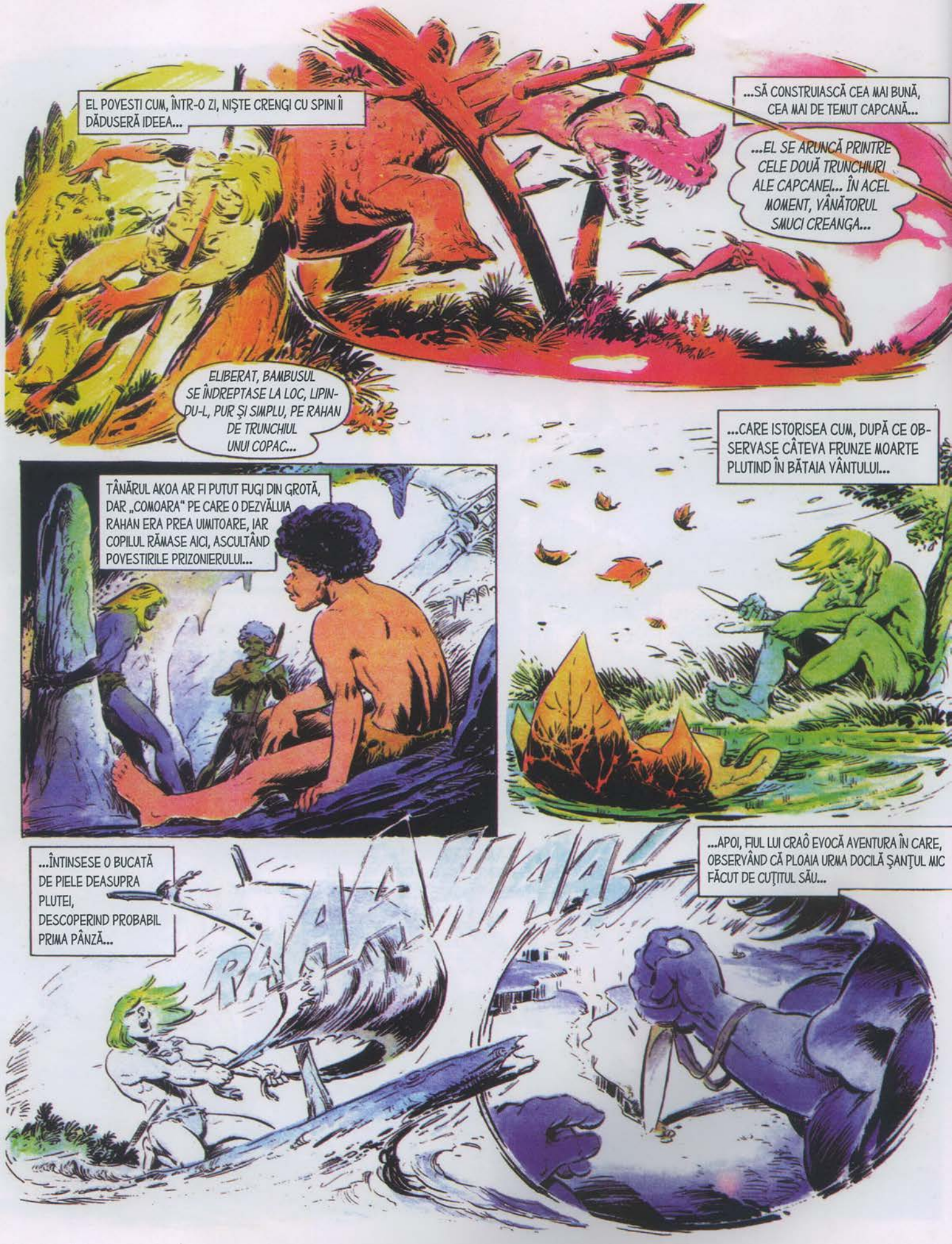
EL POVESTI CUM, ÎNTR-O ZI, NIŞTE CRENGI CU SPINI ÎI DĂDUSERĂ IDEEA...
...SĂ CONSTRUIASCĂ CEA MAI BUNĂ, CEA MAI DE TEMUT CAPCANĂ...
...EL SE ARUNCĂ PRINTRE CELE DOUĂ TRUNCHIURI ALE CAPCANEI... ÎN ACEL MOMENT, VÂNĂTORUL SMUCI CREANGA...
ELIBERAT, BAMBUSUL SE ÎNDREPTASE LA LOC, LIPIN-DU-L, PUR ŞI SIMPLU, PE RAHAN DE TRUNCHIUL UNUI COPAC...
...CARE ISTORISEA CUM, DUPĂ CE OB-SERVASE CÂTEVA FRUNZE MOARTE PLUTIND ÎN BĂTAIA VÂNTULUI...
TÂNĂRUL AKOA AR FI PUTUT FUGI DIN GROTĂ, DAR „COMOARA" PE CARE O DEZVĂLUIA RAHAN ERA PREA UIMITOARE, IAR COPILUL RĂMASE AICI, ASCULTÂND POVESTIRILE PRIZONIERULUI...
...ÎNTINSESE O BUCATĂ DE PIELE DEASUPRA PLUTEI, DESCOPERIND PROBABIL PRIMA PÂNZĂ...
RAHAAAAN!
...APOI, FIUL LUI CRAÔ EVOCĂ AVENTURA ÎN CARE, OBSERVÂND CĂ PLOAIA URMA DOCILĂ ŞANŢUL MIC FĂCUT DE CUŢITUL SĂU...

...LE DĂDUSE AJUTOR MEMBRILOR „TRIBULUI DE PE FALEZA DE ARGILĂ", CARE ÎL PRIMISERĂ ÎNTRE EI, SFĂTUINDU-I SĂ SAPE UN ȘANȚ...
...PENTRU A DEVIA CURSUL UNUI RÂU DIN APROPIERE ȘI A SE APĂRA ASTFEL DE ATACURILE UNUI TRIB RĂZBOINIC, „CEI DE JOS"...
MAI VREAU! CONTINUĂ! VREAU SĂ AFLU TOATE SECRETELE TALE, TOATE ȘIRETLICURILE TALE!
OGNARD-VRĂJITORUL PĂREA CĂ-ȘI IESE DIN MINȚI ȘI NU-I LĂSA NICIO CLIPĂ DE RĂGAZ FIULUI VREMURILOR SĂLBATICE!
RAHAN NU-ȘI MAI AMINTEȘTE!
TREBUIE!... DACĂ NU...
MEMORIA ÎL TRĂDA PE RAHAN. DAR, LA VEDEREA „GORAKILOR" MORȚI, ȘI AMINTI O ALTĂ AVENTURĂ...
EL DESCRISE SCENA ÎN CARE, CU ARCUL ÎNȚEPENIT ÎNTR-UN TRUNCHI DE COPAC, FUSESE OBLIGAT SĂ TRAGĂ CU SĂGEATA ÎNTR-UN FEL CIUDAT...
APROPIE-TE, „GORAK", APROPIE-TE!
...ȘI CUM, DUPĂ ACEASTĂ ÎNTÂMPLARE, ÎI VENISE IDEEA UNEI ARME NOI, ÎNDEAJUNS...
...DE PUTERNICE PENTRU A UCIDE CEI MAI MONSTRUOȘI „GORAKI"!

MAI VREAU! VORBEŞTE! NU TE OPRI DIN POVESTIT! VREAU SĂ-ŢI CUNOSC ÎNTREAGA „COMOARĂ"! VORBEŞTE!
VRĂJITORUL ERA DIN CE ÎN CE MAI NESTĂPÂNIT, IAR PE CHIPUL LUI AKOA CURGEAU LACRIMI DE EMOŢIE...
...CARE ÎI AMINTIRĂ LUI RAHAN O ALTĂ ÎNTÂMPLARE:
DESPRE „LACRIMILE CARE ZBOARĂ"! EL VORBI DESPRE ACEA CENUŞĂ CIUDATĂ CARE, ATUNCI CÂND ERA AMESTECATĂ CU APĂ, SE PREFĂCEA ÎN SPUMĂ...
BOOF
...ŞI CARE, LA RÂNDUL EI, DĂDEA NAŞTERE UNOR „LACRIMI" URIAŞE ŞI UŞOARE! EVOCAREA DESCOPERIRII BULELOR DE PIATRĂ DE SĂPUN A FOST ULTIMA...
DE DATA ASTA AVEA UN GOL ÎN MINTE.
RAHAN NU-ŞI MAI AMINTEŞTE...
MINŢI! CAPUL TĂU ÎNCĂ ESTE PLIN DE LUCRURI PE CARE NU VREI SĂ MI LE SPUI!
GOLUL DIN MINTEA LUI ERA ADEVĂRAT... DAR VRĂJITORUL, FOARTE FURIOS, CREDEA CĂ ESTE O ÎNŞELĂTORIE.
SPUNE MAI DEPARTE! VORBEŞTE... SAU TE TRIMIT PE „TĂRÂMUL UMBRELOR"!
EŞTI NESOCOTIT, OGNARD! DACĂ ÎI IEI VIAŢA LUI RAHAN, EL NU-ŢI YA MAI PUTEA DEZVĂLUI ALTE SECRETE!
AAA... AAA... AI DREPTATE... DAR AM ALTĂ IDEE!
O LICĂRIRE PLINĂ DE CRUZIME SE IVI ÎN PRIVIREA VRĂJITORULUI.

...CARE ÎL APUCĂ BRUSC PE TÂNĂRUL AKOA!

ÎMI PARE CĂ ȚII DESTUL DE MULT LA ACEST PUI DE OM, RAHAN! ATUNCI, DACĂ VREI SĂ MAI TRĂIASCĂ... **VORBEȘTE!**

...VORBEȘTE ACUM! HOTĂRĂȘTE-TE REPEDE. DACĂ NU...

FIUL LUI CRAÔ TREMURA. NU-ȘI MAI AMINTEA NICIO AVENTURĂ ȘI ȘTIA CĂ OGNARD, ÎN PRAGUL NEBUNIEI, URMA SĂ DEA FRÂU LIBER AMENINȚĂRII!

FIUL VREMURILOR SĂLBATICE CĂUTA PRINTRE AMINTIRI... DAR DEGEABA!

PENTRU CĂ TE ÎNCĂPĂȚÂNEZI SĂ-MI ASCUNZI SECRETELE... **AKOA VA MURI SUB OCHII TĂI!**

VRĂJITORUL NEBUN SE PREGĂTEA SĂ-L LOVEASCĂ PE AKOA, CÂND, DEODATĂ...

STAI!

RAHAN ÎȘI AMINTEȘTE!.. EL ÎȚI VA POVESTI...

HA! HA! HA! ȘTIAM EU CĂ GOLUL DIN MINTE E DOAR O ÎNȘELĂTORIE!

NU, RAHAN NU MINȚISE. DAR, CĂUTÂND ÎN ADÂNCURILE TRECUTULUI, EL A STÂRNIT UN NOU VAL DE AMINTIRI...

...CARE, **PENTRU MOMENT**, ÎL VOR SALVA PE AKOA... ȘI VORBI.

...POVESTI DESPRE ACEA AVENTURĂ PERICULOASĂ ÎN TIMPUL CĂREIA...

...DESCOPERIND CĂ UN BOLOVAN ÎI PUTEA SERVI DREPT CONTRAGREUTATE... ÎNJGHEBASE, PENTRU FRAŢII LUI DE PE FALEZĂ...
...UN MIJLOC RAPID DE A AJUNGE PE TERITORIUL LOR...
PENTRU CĂ ZĂBOVISE PREA MULT ASUPRA ACESTEI DESCOPERIRI A „ASCENSORULUI" PENTRU A CÂŞTIGA TIMP...
...OGNARD SE ÎNFURIE.
DESTUL! AM ÎNŢELES! DEZVĂLUIE-MI ALTCEVA! REPEDE! REPEDE!
CÂŢIVA NORI VOR ÎNSEMNA CĂ TOTUL MERGE BINE...
MULŢI NORI VOR ÎNSEMNA CĂ NU E DELOC BINE...
...E DESTUL PENTRU A STABILI UN LIMBAJ!
?!
...TRIMITEREA „MESAJELOR DE FUM"...
RAHAN NU-L VA MULŢUMI NICIODATĂ PE ACEST NEBUN!... AH! DACĂ AKOA AR FI PUTUT SĂ FUGĂ ŞI SĂ LE DEA DE VESTE CELOR DIN TRIB...
ACEST GÂND ÎI STÂRNI O ALTĂ AMINTIRE... POVESTI DESPRE „INVENŢIA" CARE ÎI ÎNLESNISE LA UN MOMENT DAT...

MAI VREAU! VORBEŞTE! DEZVĂLUIE-MI TOATĂ COMOARA TA! DACĂ NU...
PE „MAMA MAMELOR", AI MILĂ DE NOI, OGNARD!
MAMA MAMELOR!
AAH!
IMPLORAREA LUI AKOA ÎI AMINTI LUI RAHAN O ÎNTÂMPLARE VECHE...
EL DESCRISE CUM, ÎN URMA UNEI CĂZĂTURI...
...ÎI VENISE IDEEA UNUI COVOR DE TRUNCHIURI DE COPACI PENTRU A TRANSPORTA O STÂNCĂ MARE, CARE O REPREZENTA PE MAMA MAMELOR.
DE ÎNDATĂ CE UNUL DINTRE TRUNCHIURI SE ELIBERA DE GREUTATE, ERA AŞEZAT ÎN FAŢA EI... ŞI CEEA CE AR FI CERUT ZILE ÎNTREGI DE EFORTURI SE FĂCUSE NUMAIDECÂT!
FIECARE DEZVĂLUIRE ÎL FĂCEA PE VRĂJITOR SĂ SCOATĂ STRIGĂTE DE BUCURIE.
HAAAA! OGNARD VA ŞTI DE ACUM SĂ MUTE DIN LOC CELE MAI GRELE STÂNCI! MAI VREAU, RAHAN! VORBEŞTE! VORBEŞTE!
RAHAN AR PUTEA VORBI ŞI FĂRĂ SĂ FIE LEGAT, OGNARD!
EŞTI LA MÂNA MEA ŞI AŞA VEI RĂMÂNE! HAIDE... TE ASCULT!
NICI SĂ NU TE GÂNDEŞTI, RAHAN! UN VÂNĂTOR ATÂT DE ŞIRET CA TINE MI-AR PUTEA SCĂPA!
OGNARD ÎL ÎNŢEPA ÎN CONTINUARE PE FIUL LUI CRAÔ, CĂRUIA ÎI ERA DIN CE ÎN CE MAI GREU SĂ-ŞI AMINTEASCĂ „DESCOPERIRILE".

...ÎI REVENI ÎN MINTE CEA A „APEDUCTULUI"... EL POVESTI CUM...
...ÎI DĂDUSE IDEEA UNEI „PUNŢI SCOBITE" PENTRU CAPTAREA ŞI ADUCEREA APEI DE LA UN IZVOR PE DEASUPRA UNUI RÂU OTRĂVIT ŞI PLIN DE PIRANHA...
OBSERVAREA PLOII SCURGÂNDU-SE PRINTR-UN BAMBUS TĂIAT ÎN DOUĂ...
APOI GOLUL DE MEMORIE REVENI.
SĂ NU ÎNCERCI DIN NOU SĂ MĂ PĂCĂLEŞTI, RAHAN! CU SIGURANŢĂ AI MAI „INVENTAT" ŞI ALTCEVA!... NIŞTE ARME, POATE?
ĂĂĂ... DA... ÎMI AMINTESC.
ÎNTREBAREA VRĂJITORULUI ÎL ÎMBOLDEA PE RAHAN ÎN LABIRINTUL AMINTIRILOR. EL POVESTI CUM, DUPĂ CE O PIATRĂ ÎI DESPICASE BAMBUSUL SULIŢEI...
!?!
...SE FOLOSISE DE ACEST INCIDENT NEAŞTEPTAT, ÎNCHIPUIND O SĂGEATĂ CU TREI VÂRFURI, CU MULT MAI EFICACE LA VÂNĂTOAREA DE PĂSĂRI.
O SĂGEATĂ CU TREI VÂRFURI!!??
DA. ŞI RAHAN A MAI DESCOPERIT ÎNTR-O ZI O ALTĂ ARMĂ...
CIFRA „TREI" ÎI AMINTISE LUI RAHAN O ALTĂ „DESCOPERIRE"... DUPĂ CE-ŞI ARUNCASE PEŞTII PE MAL...

...LIANELE DE CARE ERAU AGĂŢAŢI SE ÎNCÂLCISERĂ PE...
...O CREANGĂ. DIN ACEASTĂ ÎNTÂMPLARE SE NĂSCUSE „ARMA CU TREI BRAŢE"...
...CU AJUTORUL CĂREIA SCĂPASE MAI TÂRZIU DINTR-O CAPCANĂ ADÂNCĂ.
MAI DEPARTE!... POVESTEŞTE!
ĂĂĂ...ĂĂĂ.... RAHAN NU MAI ŞTIE... NU-ŞI MAI AMINTEŞTE...
PRIZONIERUL AVEA DIN NOU UN GOL DE MEMORIE. OGNAR-VRĂJITORUL RĂCNI...
CONTINUĂ! VREAU SĂ CUNOSC TOATĂ COMOARA TA!...
TOT... TOT... TOT...
NEBUNUL URLA ATÂT DE TARE, ÎNCÂT ECOURILE ZGUDUIRĂ GROTA...
...ZDRUNCINÂND TAVANUL, DE UNDE SE DESPRINSERĂ BUCĂŢI DE PIETRE... ŞI BRUSC...
SUS! SUS!.. RAHAN VA MURI!

DEASUPRA LOR, UN BOLOVAN URIAŞ SE CLĂTINA PE MARGINEA UNUI PINTEN DE STÂNCĂ.
O NOUĂ PLOAIE DE PIETRE SE PORNI... VRĂJITORUL, SPERIAT, SE ASCUNSE ÎNTR-UN UNGHER... IAR AKOA NU-L PUTEA AJUTA CU NIMIC PE RAHAN...
ELIBEREAZĂ-L PE RAHAN, OGNARD! REPEDE! REPEDE!
DE ALTFEL, ERA PREA TÂRZIU! LOVIT DE O PIATRĂ, BOLOVANUL TOCMAI SE DESPRINSESE DE MARGINEA PINTENULUI, PRĂVĂLINDU-SE SPRE FIUL LUI CRAO!
RAHAN VA AJUNGE PE „TĂRÂMUL UMBRELOR"!

CONTINUARE ÎN PAGINA 32

MAGAZIN

ÎNCEPUTURILE OMENIRII

DINTRE TOATE POVEŞTILE DESPRE UNIVERSUL NOSTRU, CEA MAI INTERESANTĂ ESTE CEA A MATERIEI VII

Să ne imaginăm că, acum trei miliarde de ani, nişte astronauţi de pe o planetă îndepărtată ar fi aterizat pe planeta noastră. Ce-ar fi găsit aici? Nimic altceva decât un deşert imens, fără nicio urmă de floră sau de faună; doar un cer gol, fără păsări sau insecte; oceane pustii prin adâncurile cărora nu înoată niciun peşte. Peste tot, în atmosfera cețoasă, saturată de dioxid de carbon, nu se vede decât dezolarea unei infinite singurăți. Îmbarcându-se din nou pe nava lor, aceşti vizitatori interplanetari încearcă, fără îndoială, o uşurare plecând de pe această planetă pustie. Poate că au scris în jurnalul lor de bord aceste câteva cuvinte: „Terra, planetă moartă".

De fapt, în urmă cu trei miliarde de ani, globul terestru avea un aspect asemănător cu cel al Lunii – este adevărat, al unei luni dotate cu apă şi atmosferă, dar, în afară de acestea, la fel de înspăimântător de stearpă precum satelitul nostru natural... fără un smoc de iarbă, fără o musculiță, fără măcar un microb! Ne putem imagina o asemenea pustietate?

Totuşi – ştiința a stabilit-o cu certitudine –, acum trei miliarde de ani Pământul nu era decât o o bucată de rocă de o ariditate absolută, care gravita în jurul Soarelui. Pe acest bolovan uriaş cu aspect dezolant avea să se manifeste şi să se răspândească fenomenul cel mai minunat din Univers: apariția Vieții, ce se cristalizează în materia vie.

Cum s-a transformat această materie, prin ce încercări şi prin ce stadii de evoluție a trecut pentru a ajunge în sfârşit la om, elementul natural capabil să gândească, să transforme mediul natural, deci să se adapteze şi să-şi organizeze munca?

Cum o fi reuşit materia brută să producă inteligența, al cărei organ principal este creierul? Cum o piatră inertă a putut să se transforme în substanță gânditoare? Cum a reuşit țărâna să se îmbogățească cu calități fără precedent, să conceapă un sistem nervos ultraperfecționat?

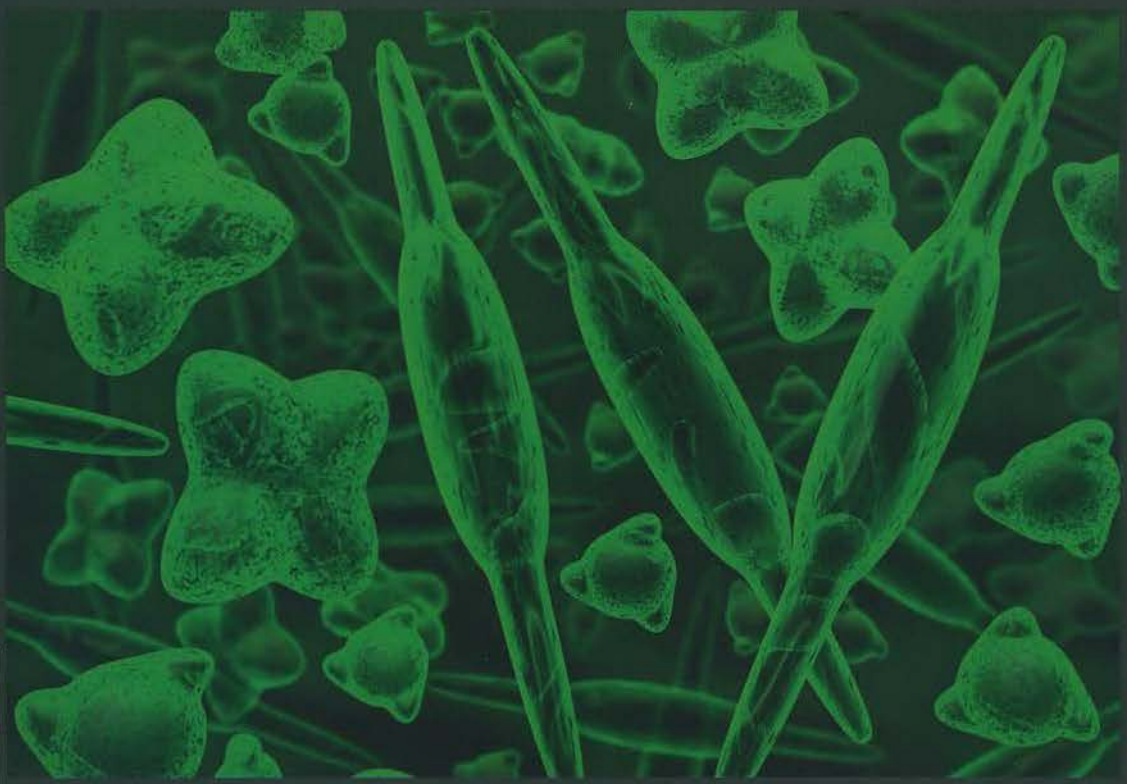

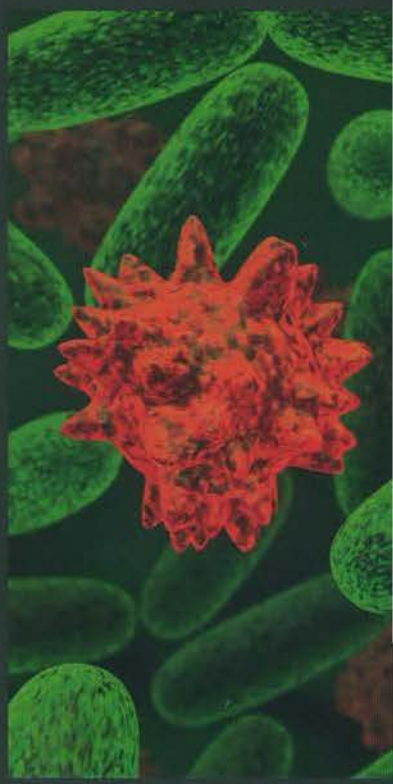

Primele organisme de pe planeta Pământ sunt microscopice şi unicelulare, dar au capacitatea de a se reproduce cu o viteză foarte mare

Acest proces rămâne în continuare un mister, dar studiul său este pasionant. Dobândirea inteligenței este consecința transformărilor suferite de creierul uman, şi acest proces va fi prezentat în cele ce urmează.

Ce este, la origine, acest organ esențial?

La început un țesut slab, alcătuit din rare filete nervoase (la steaua de mare, de exemplu), apoi dintr-un lanț de ganglioni (ca la viermii inelați) și, în sfârşit, dintr-o veziculă foarte puțin evoluată (la crustacee). De la aceste stadii primitive, creierul se va perfecționa, încetul cu încetul, în timp ce, odată cu el, se dezvoltă organele de nutriție.

În exterior, acest lung travaliu fiziologic, prin care trec miile de noi specii apărute de-a lungul epocilor, se va traduce printr-o extremă diversitate de forme, şi astfel vom vedea succedându-se aceste stranii animale ale preistoriei, ale căror structuri, uneori monstruoase, ne uimesc şi ne neliniştesc în acelaşi timp.

Spre exemplu, radiolarii sunt protejați de un schelet de o mare frumusețe. Aceştia au contribuit la formarea solurilor primitive. Ei sunt unele dintre cele mai vechi forme de viață.

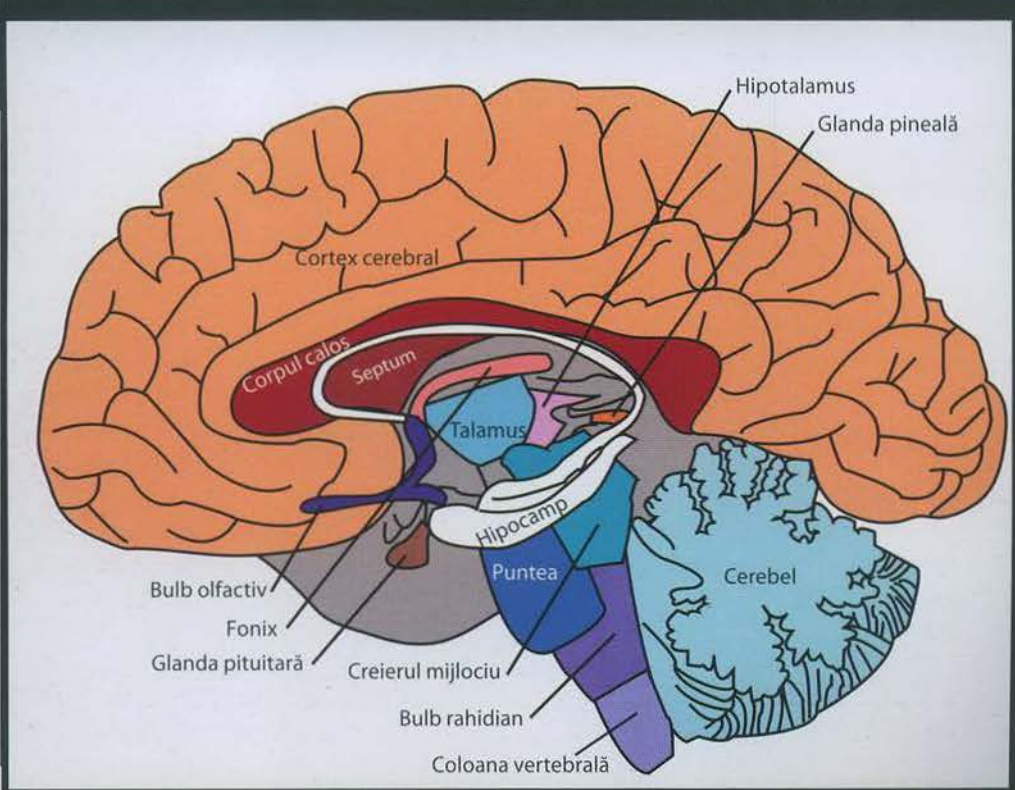

Creierul şi evoluția viețuitoarelor

Începând cu Darwin (1809–1882), savanții care studiază Istoria Vieții sunt de acord că toate animalele evoluează unele din altele. Seria începe cu o picătură microscopică de materie albuminoidă şi continuă cu structuri mult mai complexe, pentru a ajunge la structurile actuale, dintre care cea mai perfecționată este reprezentată de OM.

Îmbogățirea materiei cerebrale depinde de calitatea fiziologică a țesuturilor sale, care depind, la rândul lor, de

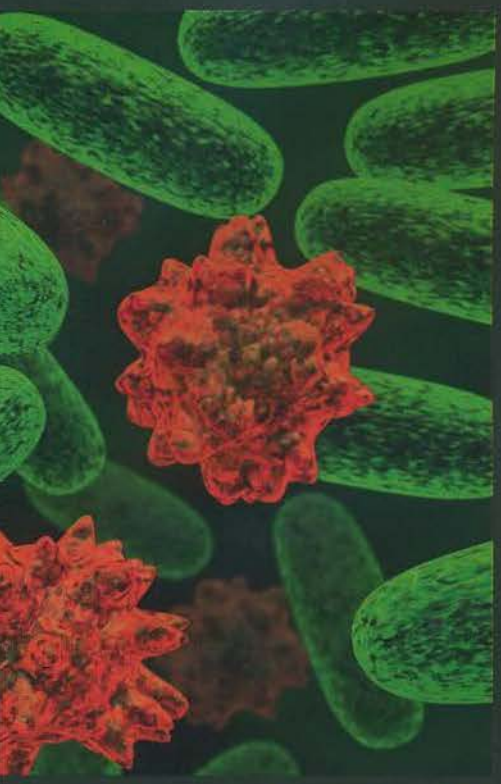

Bacteriile sunt cele mai vechi forme de viaţă, ele fiind răspândite de milioane de ani în aer, apă şi sol

elementul nutritiv. Acesta este transportat de sânge, deci o bună irigare sangvină condiţionează calitatea masei cerebrale. Or, irigarea funcţionează atât timp cât funcţionează pompa, adică inima.

În ceea ce priveşte valoarea nutritivă a sângelui, aceasta depinde, bineînţeles, de organele nutritive: plămânii (pentru oxigen), tubul digestiv (pentru albumine, grăsimi, hidraţi de carbon etc.).

Din cele de mai sus, se vede că evoluţia creierului este legată de cea a întregului corp. A prezenta o Istorie a inteligenţei înseamnă, în parte, prezentarea Istoriei structurilor animale, fiecare structură materializând o etapă – mai mult sau mai puţin importantă – a lungului drum care conduce la dezvoltarea MATERIEI CEREBRALE!

Creierul uman, rezultatul evoluţiei

Creierul uman pare a fi rodul perfect al imensei munci a Universului. Istoria şi, mai ales, posibilităţile acestei capodopere, despre care nu ştim aproape nimic, rămân un mister.

Citirea marii Cărţi a Pământului

Istoria inteligenţei şi, prin urmare, a structurilor animale a fost constituită într-o manieră foarte simplă (cel puţin la nivelul principiilor), pe baza unor resturi de vieţuitoare scoase din adâncurile pământului. Cele mai primitive, adică cele mai vechi, fiind găsite în straturile de la cea mai mare adâncime a scoarţei. Astfel, a fost uşoară constituirea unui tablou genealogic al fiinţelor vii.

În ansamblu, Pământul se prezintă ca o carte imensă ale cărei file sunt straturile geologice, stratificaţie vizibilă clar pe coastele munţilor, dispuse paralel mai mult sau mai puţin orizontal (uneori ondulate) sau vertical, oricum, uşor de recunoscut.

A citi marea Carte a Pământului înseamnă a extrage din fiecare filă sau strat de rocă fosilele îngropate din timpuri mai mult sau mai puţin îndepărtate, cu vârste de la sute la mii de milioane de ani înainte de era noastră. A citi marea Carte a Pământului înseamnă şi a studia fosilele dezgropate, a le compara între ele pentru a stabili asemănări şi diferenţe, a le clasifica, fiecare la locul său cronologic, pentru a observa caracterele evolutive.

Procedând astfel, paleontologii au putut evidenţia evoluţia CREIERULUI în comparaţie cu cea a organelor de care depinde, adică inima şi tubul digestiv.

Observăm, prin această metodă, că unui sistem nervos rudimentar, fără creier în adevăratul înţeles al cuvântului, îi corespunde o inimă la fel de rudimentară, compusă dintr-o singură cavitate. La PEŞTI, tip deja mai evoluat, prima verigă a lanţului vertebratelor (din care face parte şi Omul), se schiţează în mod clar un creier diferenţiat, inima devine mai complexă, ajungând la două cavităţi (un atriu şi un ventricul).

Odată cu AMFIBIENII (sau BATRACIENII, având ca reprezentant broasca), animale care ocupă în ierarhia vetebratelor un eşalon superior faţă de peşti, inima se perfecţionează în continuare, fiind caracterizată, la vârsta adultă, de trei cavităţi (două atrii şi un ventricul). Creierul, deşi imperfect, umple toată cutia craniană, iar părţile sale anexe (măduva spinării, nervii etc.) te duc deja cu gândul la un sistem nervos uman.

La un nivel superior, cel al REPTILELOR, găsim o inimă cu patru cavităţi comunicante (cu excepţia crocodilului) şi un creier considerabil mai perfecţionat.

În sfârşit, la MAMIFERE, irigarea sangvină se ameliorează din nou, pentru a ajunge, în fiziologia umană, la organizarea perfectă căreia îi corespunde un creier fără egal în Istoria Vieţii.

Structurile animale constituie deci semnele exterioare ale urcuşului spre INTELIGENŢĂ, structuri ale căror vestigii osoase, răspândite în straturile de rocă suprapuse, dovedesc incontestabil EVOLUŢIA MATERIEI VII.

Forţele vieţii nu se află doar în vieţuitoare

Într-adevăr, orice vieţuitoare depinde de o multitudine de forţe, de energie – pe care nu o stăpâneşte şi nici nu va putea vreodată să o facă. Fiecare individ constituie un ansamblu complex, ale cărui elemente vitale se găsesc unele în interiorul său, altele la exterior, în aparenţă fără niciun contact cu organismul său. Astfel, animalele şi vegetalele au organe respiratorii (elemente interioare), dar acestea nu pot să se lipsească de oxigen (element exterior). Întregul Univers, după cum se vede, formează un lanţ neîntrerupt de dependenţe reciproce: fiinţele se pot

Sistemul Solar este alcătuit din Soare, opt planete, 162 de sateliți naturali, cinci planete pitice (inclusiv Pluto) și alte corpuri mai mici (asteroizi, meteoriți, comete ș.a)

sustrage acestui lanț fără a-și compromite destinul. Evoluția speciilor nu scapă de această lege implacabilă: drumul către inteligență se concretizează nu doar printr-un efort biologic INDIVIDUAL, ci și prin efortul incomensurabil al întregului Univers, muncă ale cărei origini – inaccesibile gândirii noastre – se pierd în infinit.

Globul pământesc: un creator care muncește fără oprire

Această mare Carte a Pământului, sub forma fosilelor, conține toată istoria MATERIEI VII; cine este autorul ei primordial, altfel spus, care cauză geologică a dus la aceste straturi, aceste foi de piatră, unde cercetătorii au găsit și găsesc atât de multe vestigii prețioase pentru știință?

Această cauză este reprezentată, în principal, de mare, care în anumite perioade a invadat continentele, iar în altele s-a retras.

În timpul acestor invazii, apele au adus cu ele suspensii, pe care le-au depus în straturi din ce în ce mai compacte, formând sedimente (de la cuvântul latin *sedimentum* – ședere, a fi așezat), în care sunt prinse toate organismele moarte.

Atunci când marea se retrage de pe uscat, vin alți factori care modifică suprafața: depozite aduse de vânt, grohotișuri de pe versanții munților, aluviuni purtate de curenți și de fluvii, depozite glaciare etc.

Efectele acestor factori au dus la constituirea, încetul cu încetul, a unui „facies continental".

Depozitele lăsate de mare formează adevărate „file", care se suprapun, oferindu-le geologilor un frumos „exemplar" al „Marii Cărți a Pământului", ale cărei „file" se văd limpede!

Destinul Pământului este înscris pe cer

Marile mișcări periodice de invadare a continentelor de către mare, apoi retragerea acesteia nu sunt rezultatul unei cauze terestre, ci al uneia astronomice, ceea ce demonstrează influența incontestabilă a cerului asupra globului terestru.

Într-adevăr, planeta se învârtește în jurul Soarelui, oscilând ca un titirez, înfățișându-i astrului care ne dă energie când un pol, când altul.

Din această mișcare se vede că polul cel mai apropiat de Soare pierde o parte din ghețari, care se transformă în apă, în timp ce polul cel mai îndepărtat îngheață și mai mult.

Apele rezultate din dezgheț, bineînțeles, invadează continentele, ducând cu ele sedimente, constituind astfel încă o filă din marea Carte a Pământului.

Titirezul-Pământ se rotește în jurul unui punct situat exact în centrul planetei. De la poziția acestui vârf rezultă un balans al polilor, fiecare, periodic (la 26.500 de ani), apropiindu-se și îndepărtându-se de Soare, fapt care explică modificările mărilor și uscatului.

Forțele care guvernează rotația terestră și, prin urmare, geologia sa se supun unor legi fizice precise.

Isaac Newton (1642–1727) formulează o lege celebră pe care fizicianul englez Henri Cavendish (1731–1810) o demonstrează în 1798.

Rotația Pământului sau precesiunea echinocțiilor nu este altceva decât manifestarea astronomică a unui principiu fizic formulat în 1687 („Principiile matematice ale filosofiei naturale") de către Isaac Newton 1642–1727: „Două corpuri se atrag direct proporțional cu masa lor și invers proporțional cu distanța dintre ele". Asta înseamnă că, dacă se plasează două sfere aproape una de alta, ele se atrag reciproc cu atât mai multă forță, cu cât distanța dintre ele este mai mică. Dacă una dintre sfere este mai mare și are o densitate mai mare, o va atrage pe cealaltă cu o forță mai mare.

Acest fapt a fost demonstrat în 1798 de către fizicianul englez Henri Cavendish 1731–1810. Soarele și Pământul constituie două mase care se atrag, potrivit legii lui Newton. Pământul nefiind perfect sferic, forța de atracție se repartizează inegal.

ȘI ÎN ACEL MOMENT...
OOOH!
RAHAN SE PUTEA ELIBERA... DAR VA RĂMÂNE CU MÂINILE LEGATE! ȘI OGANRD ÎL VA OMORÎ PE AKOA! RAHAN TREBUIE SĂ AȘTEPTE MOMENTUL POTRIVIT!
ÎNTR-ADEVĂR, COPILUL SE AFLA LA MÂNA VRĂJITORULUI NEBUN.
CE MAI AȘTEPȚI? DE CE NU VORBEȘTI, RAHAN? SĂ-L LOVESC PE AKOA?
PARTEA DE SUS A STALAGMITEI SE CLĂTINĂ! CRĂPATĂ DIN PRICINA IZBITURII, STALAGMITA SE PUTEA PRĂBUȘI LA CEA MAI MICĂ MIȘCARE!
PE CÂND UN TRIL DE PASĂRE, ÎN DEPĂRTARE, SALUTA APUSUL SOARELUI...
FIUL LUI CRAÔ ÎȘI AMINTI O DESCOPERIRE CIUDATĂ. EL POVESTI CUM, DINTR-O TRESTIE GĂURITĂ DE NIȘTE INSECTE...
„GÂNGANIA CARE ÎNȚEAPĂ" ÎȘI VA GĂSI ADĂPOST ÎN ALTĂ PARTE!
STRECURÂND UN SPIN LUNG ÎN SARBACANĂ... SE TÂRÎ SPRE PĂSĂRI...
...AJUNS LA O DISTANȚĂ POTRIVITĂ, RAHAN SUFLĂ ȘI...

GRAȚIE „RĂSUFLĂRII DIN OBRAJI", RAHAN FĂCU SĂ RĂSUNE UN TRIL ASEMĂNĂTOR CU CEL AL PĂSĂRILOR...

TTTuiiiTuuiuu

ÎN CIUDA AMENINȚĂRILOR VRĂJITORULUI, TÂNĂRUL AKOA ASCULTA PLIN DE ADMIRAȚIE... „GORAKII" VEGHEAU ÎN CONTINUARE LA INTRAREA ÎN GROTĂ, INVADATĂ RAPID DE ÎNTUNERIC...

SĂ NU TE GÂNDEȘTI CĂ VEI PUTEA PROFITA DE CĂDEREA NOPȚII CA SĂ EVADEZI, RAHAN! ȘI, DACĂ NU-MI VEI DEZVĂLUI IMEDIAT ALTE DESCOPERIRI... **AKOA VA MURI!**

OGNARD VA ADORMI ÎN CELE DIN URMĂ!... **RAHAN TREBUIE SĂ CÂȘTIGE TIMP!..** DAR CUM? **OOOH!...**

PE CÂND VRĂJITORUL APRINDEA UN FOC, FLACĂRA Î I AMINTI LUI RAHAN O ALTĂ AVENTURĂ.

EL POVESTI CUM, ADUNÂND, FĂRĂ SĂ VREA, GRĂSIMEA ÎN SCOBITURA UNUI „FRUCT DE LEMN"...

...DESCOPERISE CĂ O BUCATĂ DE LIANĂ APRINSĂ, VÂRÂTĂ ÎN „SUCUL CĂRNII ALBE", PUTEA ARDE O NOAPTE ÎNTREAGĂ FĂRĂ SĂ SE STINGĂ!

ACEASTĂ INVENŢIE A „LĂMPII CU ULEI" ÎL PUSE PE OGNARD PE GÂNDURI.
NU CUMVA SPUI MINCIUNI DOAR CA SĂ NU MURIŢI?
RAHAN NU MINTE NICIODATĂ, OGNARD! DAR, DACĂ CREZI CĂ MINTE, DE CE CONTINUI SĂ-L MAI TORTUREZI?
HM... AŞA ESTE... ATUNCI, VORBEŞTE MAI DEPARTE! VREAU SĂ AFLU TOATE SECRETELE TALE ÎNAINTE DE RĂSĂRITUL SOARELUI!
FIUL LUI CRAÔ SE LOVEA MEREU DE ZIDUL TIMPULUI ŞI AL UITĂRII...
RAHAN NU-ŞI MAI AMINTEŞTE, OGNARD... ÎŞI VA AMINTI PROBABIL MÂINE...
NU! ACUM! ŞI DACĂ NU VREI SĂ-ŢI ÎMPARŢI COMOARA CU MINE, VOI...
STAI!
CUVINTELE VRĂJITORULUI APRINSERĂ O SCÂNTEIE, STÂRNIND O AMINTIRE ÎNDEPĂRTATĂ...
INSPIRÂNDU-SE DE LA UN JOC AL COPIILOR DE PE MUNTELE ALBASTRU...
...EL INVENTASE O „BALANŢĂ" CARE ÎI PERMITEA SĂ ÎMPARTĂ FRĂŢEŞTE CARNEA ÎNTRE VÂNĂTORI.

O „LUMINĂ CU GRĂSIME", O „BALANŢĂ CU CARNE"! HA! HA! HA! CÂND OGNARD VA DEZVĂLUI TOATE ACESTE SECRETE VA FI CONSIDERAT CEL MAI MARE DINTRE TOŢI VRĂJITORII!
HAIDE, RAHAN! CONTINUĂ! REPEDE! REPEDE! NU LĂSA AMINTIRILE SĂ-ŢI ZBOARE!
OH! SĂ ZBOARE...
ŞI ACEST CUVÂNT ISCĂ O ALTĂ AMINTIRE...
POVESTI AVENTURA DE PE MARELE FLUVIU. PRIZONIER PE O INSULIŢĂ, FUSESE SALVAT CU AJUTORUL UNUI PTERODACTIL DOMESTICIT...
...RAHAN FOLOSISE O BUCATĂ MARE DE PIELE CARE IMITA ARIPILE PĂSĂRII PENTRU A TRECE „ÎN ZBOR" PESTE O CASCADĂ URIAŞĂ...
...AGĂŢAT DE LIANE, EL VĂZU URCÂND SPRE EL VÂLTORILE ŞI VÂRTEJURILE DE APĂ ÎNFIORĂTOARE... FIUL LUI CRAÔ CĂDEA... CĂDEA... DAR CĂDEA ÎNCET!
EL ZBURA DEASUPRA CASCADEI!
APOI URMĂ UN NOU GOL DE MEMORIE... VRĂJITORUL, FURIOS, LE DĂDU UN ORDIN „GORAKILOR".

EI NU TE VOR OMORÎ... PENTRU CĂ AM NEVOIE DE TINE VIU!
...DAR VOR ŞTII SĂ TE FACĂ SĂ SPUI CEEA CE VREI SĂ-MI ASCUNZI!
SUB PRIVIREA ÎNGROZITĂ A TÂNĂRULUI AKOA, FIARELE ÎL ATACARĂ PE PRIZONIER...
ŞI, CU LOVITURI IUŢI DE GHEARE, ÎNCEPURĂ SĂ-I SFÂŞIE PICIOARELE!
AAAAAH...
„GORAKII", SUPUNÂNDU-SE ORDINELOR VRĂJITORULUI, DOAR ZGÂRIAU UŞOR PIELEA PRIZONIERULUI... DAR DUREREA ERA TOTUŞI INSUPORTABILĂ...
CHEAMĂ-ŢI ÎNAPOI „GORAKII"! RAHAN VA VORBI!
HA! HA! HA! ŞTIAM EU CĂ MAI AI „DESCOPERIRI" DE DEZVĂLUIT! VORBEŞTE! VORBEŞTE!!
OGNARD LE ORDONĂ FIARELOR SĂ SE ÎNDEPĂRTEZE...
RAHAN NU VA VORBI DESPRE DESCOPERIRI... CI DESPRE LUCRURI NECUNOSCUTE, LUCRURI CARE AU RĂMAS MISTERIOASE PENTRU EL!

PENTRU A MAI CÂŞTIGA TIMP, FIUL LUI CRAÔ EVOCĂ LUCRURI PE CARE NU ŞI LE EXPLICASE NICIODATĂ...
...EL VORBI DESPRE SULIŢA CIUDATĂ PE CARE O GĂSISE ÎNTR-O ZI... O SULIŢĂ MAGICĂ
O SULIŢĂ CARE NU ERA NICI DE LEMN, NICI DE PIATRĂ, CU CARE ÎNFRUNTASE O CREATURĂ MONSTRUOASĂ...
RAAAH!
...PENTRU CĂ ACEASTĂ SULIŢĂ, FĂCUTĂ DINTR-UN MATERIAL NECUNOSCUT, AVEA PUTEREA MAGICĂ DE A ATRAGE „FOCUL CERULUI"!
AMINTIREA ACESTEI MATERII GRELE ŞI RECI, DESPRE CARE NU ŞTIA CĂ SE NUMEŞTE „FIER"*...
...ÎI ADUSE ÎN MINTE O ALTA.
OBIECTE CA ACEASTĂ SULIŢĂ POT DA NAŞTERE UNOR „PIETRE CARE ARD"!
ACESTE PIETRE CIUDATE* ÎN FLĂCĂRI SE TRANSFORMĂ ÎN „PASTĂ DE FOC" CARE, RĂCINDU-SE...
* MINEREURI DE FIER.

...SE TRANSFORMĂ, LA RÂNDUL EI, ÎN LUCRURI CU FORMA OBIECTELOR ÎN CARE ESTE TURNATĂ!
NIŞTE OBIECTE CARE NU SUNT NICI DE LEMN, NICI DE PIATRĂ, NICI DE OS!?... OARE ÎŢI BAŢI JOC DE MINE CA SĂ TRAGI DE TIMP?
NU, OGNARD! FOCUL ESTE ÎN STARE DE MARI MIRACOLE!
...OARE DE UNDE VENEAU ACESTE PIETRE MINUNATE, ATÂT DE TRANSPARENTE CA APA UNUI IZVOR?
RAHAN NU ŞTIA...
DAR A AFLAT CĂ ELE SE NĂŞTEAU DIN NISIPUL PLAJEI, SUB FOCUL UNOR CĂRBUNI APRINŞI, DUPĂ LUNI ÎNTREGI!
ÎNTR-O ZI, RAHAN A ÎNTÂLNIT UN TRIB CARE ÎI OFEREA ZEULUI SĂU „PIETRE DE APĂ"...
CE CIUDAT!?
„PIETRE CARE ARD"! „PIETRE DE APĂ"! CONTINUĂ, RAHAN! DEZVĂLUIE-MI TOATĂ „COMOARA" TA! REPEDE! REPEDE!

YORBEȘTE, RAHAN! ALMINTERI...
AUUU!
VRĂJITORUL NEBUN ÎI ÎNȚEPA CU CUȚITUL PE RÂND, CÂND PE PRIZONIER, CÂND PE BĂIAT.
RAHAN NU VA PUTEA ACȚIONA DECÂT DACĂ AKOA AR SCĂPA DE ACEST NEBUN!
O NOUĂ AVENTURĂ ÎI VENI ÎN MINTE:
FIUL LUI CRAO SIMȚEA ÎN CONTINUARE VIBRAȚIILE UȘOARE ALE STALAGMITEI CRĂPATE ÎN URMA CĂDERII BOLOVANULUI, DAR...
ÎNTR-O ZI, RECUPERÂNDU-ȘI CUȚITUL DE FILDEȘ DINTR-O FALIE PE FUNDUL CĂREIA SE AFLA UN COVOR GROS DE PRAF VERZUI...*
* FOSFOR.
...EL OBSERVASE, UIMIT, CĂ ARMA SA DEVENEA ÎN TIMPUL NOPȚII LUMINOASĂ CA UN LICURICI!
...SECRETUL „SPIRITELOR MORȚII", UN TRIB PAȘNIC, CARE FOLOSEA „PRAFUL DE LUMINĂ" PENTRU A SE APĂRA DE DE DUȘMANII TEMUT.
ÎN CIUDA AMENINȚĂRILOR VRĂJITORULUI, TÂNĂRUL AKOA ASCULTA PLIN DE ADMIRAȚIE DEZVĂLUIRILE LUI RAHAN...
CONTINUĂ, RAHAN! YORBEȘTE! YORBEȘTE!

STAII RAHAN A MAI DESCOPERIT ŞI „PRAFUL CARE TUNĂ"!
PRAFUL DE FOSFOR DESPRE CARE TOCMAI POMENISE ÎI AMINTI FIULUI LUI CRAÔ O ALTĂ AVENTURĂ...
EL VORBI DESPRE ACELE GROTE ÎN CARE NIMENI NU PUTEA INTRA CU O TORŢĂ...
BRAAOU!!!
...FĂRĂ SĂ FIE FĂCUT PE LOC PRAF ŞI PULBERE DE O EXPLOZIE URIAŞĂ...
DIN ACESTE GROTE EL A REUŞIT SĂ ADUCĂ TREI PRAFURI: UNUL NEGRU, UNUL GALBEN ŞI UNUL ALB*. APRINSE SEPARAT, ACESTE PRAFURI NU AVUSESERĂ NICI UN EFECT...
* CĂRBUNE, SULF, SALPETRU

...DAR, LAOLALTĂ...
ÎI OFERISERĂ LUI RAHAN CHEIA SECRETULUI...
BRROUM
...UNEI ARME ÎNFIORĂTOARE!
DE DATA ACEEA, EXPLOZIA FUSESE ATÂT DE PUTERNICĂ, ÎNCÂT, DEŞI SE ÎNDEPĂRTASE, SE POMENISE ARUNCAT LA PĂMÂNT DE SUFLUL EI!
ACEASTĂ EVOCARE A „DINAMITEI" ÎL LĂSĂ PE VRĂJITOR MUT DE UIMIRE... EL SLĂBI PENTRU O CLIPĂ VIGILENŢA ŞI...
FUGI, AKOA! FUGI! NU-ŢI FACE GRIJI PENTRU RAHAN! FUGI!
?!
ÎN TIMP CE COPILUL ALERGA SPRE IEŞIREA DIN GROTĂ, RAHAN ZGÂLŢÂI STALAGMITA, AL CĂREI VÂRF SE PRĂBUŞI...
RAAAHAA!
...DAR FIUL LUI CRAÔ ERA DOAR PE JUMĂTATE ELIBERAT. AVEA MÂINILE LEGATE, IAR OGNARD, ÎNFURIAT LA CULME, SE NĂPUSTI SPRE EL! „GORAKII" NU AŞTEPTAU DECÂT UN ORDIN DE LA VRĂJITORUL NEBUN CA SĂ ATACE!
TE VOI OMORÎ, RAHAN!

„GORAKII" NU SE OPUSESERĂ FUGII BĂIATULUI, CU CARE ERAU OBIŞNUIŢI... DAR ACESTA, NEPUTINCIOS...
OOOHI... OGNARD ÎL VA OMORÎ PE RAHAN!
...ÎL VĂZU PE FIUL LUI CRAÔ ARUNCÂNDU-SE ÎNTR-O PARTE, CA SĂ SE FEREASCĂ DE O LOVITURĂ PUTERNICĂ DE SULIŢĂ... DAR SE LOVI CU CAPUL O STÂNCĂ ŞI, AMEŢIT, SE ROSTOGOLI LA PĂMÂNT...
AARGH!
CU MÂINILE LEGATE, RAHAN ERA DIN NOU LA MILA VRĂJITORULUI NEBUN...
HA! HA! HA! VOI AFLA ŞI RESTUL „COMORII" TALE, RAHAN! VORBEŞTE! VORBEŞTE!
ÎNŢEPAT FĂRĂ MILĂ DE CUŢITUL DE FILDEŞ...
...RAHAN SE VĂZU NEVOIT SĂ POVESTEASCĂ, LA GRĂMADĂ, TOT CE-I VENEA ÎN MINTE...
...ÎN APA UNUI IZVOR CALD, ÎNTR-O PASTĂ MOALE ŞI ELASTICĂ...
...EL EVOCĂ ACEI COPACI* CIUDAŢI A CĂROR SEVĂ GROASĂ SE PREFĂCEA...
* HEVEA.

...EL POVESTI CUM „LUCRUL CARE SE ÎNTINDEA"* ÎI DĂDUSE IDEEA UNEI NOI ARME... DUPĂ CÂTEVA ÎNCERCĂRI DUREROASE.
CHLAAAC!
AAAiiiEE!
SHLAAF!
* CAUCIUC.
RAHAN ŞTIUSE SĂ ÎMBUNĂTĂŢEASCĂ ACEASTĂ ARMĂ CU AJUTORUL UNEI FURCI DIN LEMN, INVENTÂND ASTFEL UN SOI DE ARC DE MICI DIMENSIUNI PENTRU ARUNCAT PIETRE!
TTOC!
DA, OGNARD... „LUCRUL CARE SE ÎNTINDE" SE POATE LUNGI...
AŞA!
AAARGH!
...ACEASTĂ REACŢIE DE FURIE A LUI RAHAN ERA MAI MULT INSTINCTIVĂ DECÂT EFICACE... „GORAKII" SE APROPIAU MÂRÂIND...
...ŞI OGNARD ÎNCEPU SĂ-L ÎNŢEPE DIN NOU CU „SULIŢA", MAI PUTERNIC CA NICIODATĂ!
AAAiiiE
STAI... STAI... RAHAN ÎŞI AMINTEŞTE O ALTĂ AVENTURĂ!
ÎN TIMP CE VÂRFUL CUŢITULUI ÎL ZGÂRIA, RAHAN ÎŞI AMINTI ŢEPII UNUI ARICI, PE CARE ÎL OBSERVASE ÎNTR-O ZI, ŞI CUM, IMITÂND „ANIMALUL-GHEM CARE ÎNŢEAPĂ"... EL...

...ÎNCHIPUISE O CUŞCĂ DIN BEŢE ASCUŢITE DE BAMBUS PENTRU A EXPLORA O GROTĂ POPULATĂ DE „COAME-LUNGI"!
APOI, FIUL LUI CRAÔ AVU DIN NOU UN GOL DE MEMORIE.
SPUI CĂ NU-ŢI MAI AMINTEŞTI, DAR MINŢI! MINŢI! MINŢI! VORBEŞTE! POVESTEŞTE DESPRE CELELALTE DESCOPERIRI ALE TALE! REPEDE!!
OGNARD NU-ŞI MAI CONTROLEAZĂ NICI MINTEA, NICI FAPTA! DACĂ AKOA NU SE ÎNTOARCE CU TRIBUL, RAHAN E PIERDUT!
FIUL LUI CRAÔ NU ŞTIA CĂ BĂIATUL RĂMĂSESE ASCUNS LA INTRAREA ÎN GROTĂ! NICI EL NU VOIA SĂ PIARDĂ NIMIC DIN MINUNATELE SECRETE ALE LUI RAHAN!
RAHAN ÎŞI REAMINTI O ALTĂ AVENTURĂ...
EL POVESTI CUM, CU AJUTORUL UNEI BĂŞICI DE MISTREŢ...
...PUTUSE SĂ RESPIRE ÎN ADÂNCURILE MARELUI FLUVIU...

ALTCEVA! VREAU SĂ ŞTIU TOT! NU-MI ASCUNDE NIMIC DIN „COMOARA" TA!
VRĂJITORUL NEBUN SE PREGĂTEA SĂ LOVEASCĂ! DAR, O PALĂ DE VÂNT PUTERNICĂ PĂTRUNSE ÎN GROTĂ, VENINDU-I ÎN AJUTOR FIULUI LUI CRAÔ...
...CARE ÎŞI AMINTI CUM, DUPĂ CE A ÎNFRUNTAT UN VÂNT ASEMĂNĂTOR, CARE ERA GATA SĂ IA CU EL O BLANĂ PREŢIOASĂ...
...FUSESE NEVOIT SĂ INVENTEZE „O PASĂRE DE PIELE", CARE SĂ-L AJUTE SĂ SE ORIENTEZE ÎN PUSTIUL „ŢINUTULUI CU PIELE ALBĂ"...
HA! HA! HA! AŞADAR, ŞTII SĂ FOLOSEŞTI VÂNTUL!?
„SUFLUL CERULUI" POATE FI UN ALIAT PENTRU „CEI CE MERG ÎN PICIOARE"!
UN ALIAT? VORBEŞTE! VORBEŞTE!
„SULIŢA" VRĂJITORULUI NEBUN ÎMPUNGEA PIEPTUL LUI RAHAN CĂRUIA IDEEA DE „VÂNT" ÎI STÂRNI UN NOU VAL DE AMINTIRI...

...OBSERVÂND CĂDEREA ÎNVÂRTEJITĂ A FRUCTELOR ANUMITOR COPACI...*
* SAMARE DE ARŢAR SAU DE SICOMOR
...EL A CONSTRUIT UN OBIECT LUÂNDU-SE DUPĂ FORMA ACESTOR FRUCTE, UN OBIECT CARE SE ROTEA DUPĂ „SUFLUL CERULUI"...
...MAI TÂRZIU, ÎMBUNĂTĂŢIND ACEASTĂ DESCOPERIRE, EL A ÎNCHIPUIT O MAŞINĂRIE DE CAPTARE A VÂNTULUI, UTILIZÂND FORŢA SA PENTRU A SCOATE APĂ DINTR-O PRĂPASTIE!
TÂNĂRUL AKOA, CU INIMA BĂTÂND NEBUNEŞTE, NU PIERDUSE NICIUN CUVÂNT DIN ACESTE DEZVĂLUIRI...
ESTE ADEVĂRAT CĂ RAHAN ARE O MINUNATĂ „COMOARĂ" ÎN CAP!... DAR...
...OARE DE CE A TĂCUT?
FIUL LUI CRAÔ CĂUTĂ ZADARNIC ÎN ADÂNCURILE MEMORIEI ...
...AMINTIRILE NU MAI IEŞEAU LA IVEALĂ!...
AKOA ŞI TRIBUL L-AU ABANDONAT PE RAHAN! OGNARD ÎL VA OMORÎ!
...ŞI RAHAN SIMŢEA CĂ, LA CEA MAI MICĂ MIŞCARE DE REZISTENŢĂ FAŢĂ DE VRĂJITORUL NEBUN, VA FI PRADA CELOR DOI „GORAKI" CE STĂTEAU LA PÂNDĂ...

ÎNTR-ADEVĂR, VRĂJITORUL NEBUN PĂREA MAI PUŢIN AGITAT, ÎNSĂ MAI CRUD...
DACĂ AI MAI FI AVUT ŞI ALTE SECRETE, LE-AI FI DEZVĂLUIT CA SĂ-ŢI PRELUNGEŞTI VIAŢA! DAR DACĂ TACI...
ÎNSEAMNĂ CĂ MI-AI DEZVĂLUIT TOATĂ „COMOARA"! ŞI NU MAI AM NEVOIE DE TINE!
OGNARD RIDICĂ SULIŢA ŞI RAHAN ŞTIU CĂ VA FI UCIS DE PROPRIUL CUŢIT!
SULIŢA LUI OGNARD-VRĂJITORUL URMA SĂ-L STRĂPUNGĂ, CÂND...
NU! STAI... RAHAN NU ŢI-A SPUS TOT
INSTINCTUL DE CONSERVARE ÎI STIMULASE MEMORIA. ALTE AMINTIRI ÎI REVENIRĂ ÎN MINTE...
...ŞI IMITÂND-O, CONSTRUISE „ACOPERIŞURI" DIN PLĂCI DE ARDEZIE, PE PRIN CARE APA NICIUNEI CASCADE NU PUTEA PĂTRUNDE...
...CREÂND ASTFEL UN IZVOR CARE ALIMENTA UN TRIB.
...EL POVESTI CUM, OBSERVÂND AŞEZAREA SOLZILOR PEŞTILOR...

DAR VRĂJITORUL, CUPRINS DIN NOU DE FURIE, NU-L MAI CREDEA!
HA! HA! HA! MINȚI! INVENTEZI ORICE CA SĂ MĂ PĂCĂLEȘTI!
AȘTEAPTĂ, OGNARD!... AȘTEAPTĂ! RAHAN TE MAI POATE ÎNVĂȚA O MIE DE LUCRURI PE CARE NU LE ȘTII!
EL ÎȚI VA EXPLICA CUM, CU O SIMPLĂ LIANĂ, UN VÂNĂTOR POATE ÎMPIEDICA FIARELE SĂ-L IA PE NEPREGĂTITE ÎN TIMP CE DOARME!
...EL ÎȚI VA DEZVĂLUI CUM, TOT LEGÂNDU-TE CU O LIANĂ...
...POȚI DOMESTICI UN „PATRU-PICIOARE" APRIG.
DESTUL! GATA CU MINCIUNILE! VEI MURI!
OOOH...
RAHAN TOCMAI ÎL ZĂRI PE BĂIAT, CARE...

...SE STRECURA PE FURIŞ ÎN GROTĂ...
TREBUIA SĂ MAI CÂŞTIGE CÂTEVA CLIPE...
DOAR CÂTEVA CLIPE!
STAI, OGNARD... RAHAN TE VA ÎNVĂŢA...
CUM SĂ FRIGI CARNEA FĂRĂ EFORT DOAR FOLOSIND CURENTUL RÂULUI!
ÎŢI VA SPUNE CUM, OBSERVÂND PEŞTII, A FĂCUT O „COADĂ" PENTRU A-ŞI CONDUCE PLUTA...
A...
ALTE O SUTĂ DE AMINTIRI ÎL ASALTAU ACUM PE FIUL LUI CRAÔ... DAR VRĂJITORUL NEBUN NU MAI VOIA SĂ AUDĂ!
GATA! GATA! LE VEI POVESTI ACESTE MINCIUNI „UMBRELOR"!
OGNARD NU AVU TIMP SĂ LOVEASCĂ...
NU ÎL VEI OMORÎ PE RAHAN!
VLANG!
OOOH...
STRIGĂTUL LUI DE UIMIRE SE PRELUNGI ÎNTR-UN GEAMĂT PRELUNG...
AAARRGH!
...SE ÎMPIEDICASE SINGUR DE ARMA CU VÂRFUL DE FILDEŞ!

ATENŢIE, RAHAN!
„GORAKII", STĂPÂNIŢI DOAR DE ORDINELE VRĂJITORULUI, PORNIRĂ FURIOŞI... NEBĂGÂNDU-L ÎN SEAMĂ PE COPIL.
EI URMAU SĂ-L ATACE PE CEL ÎMPOTRIVA CĂRUIA FUSESERĂ ATÂT DE MULT ÎNTĂRÂTAŢI... ŞI...
CU MÂINILE LEGATE, RAHAN NU PUTEA DECÂT...
...SĂ SARĂ DE PE O PIATRĂ PE CEALALTĂ PENTRU A SCĂPA DE GHEARELE LOR PUTERNICE... DAR, DEODATĂ!...
...ŞI ACESTA, PE JUMĂTATE AMEŢIT, ÎNTREZĂRI FELINELE DEASUPRA LUI, CU GHEARELE IEŞITE, GATA SĂ MUŞTE.
RAHAN
RAHAN!
AKOA NU PUTEA FACE NIMIC PENTRU FIUL LUI CRAÔ, CARE ALUNECASE.
SCHTOU!
...DAR „GORAKII" SE PRĂBUŞIRĂ BRUSC LA PĂMÂNT, FULGERAŢI DE MAI MULTE SĂGEŢI!
AM AJUNS LA TIMP, „PĂR-DE-FOC"!
CĂPETENIA „TRIBULUI DE LA MALUL APEI" ŞI OAMENII LUI INTRARĂ ÎN GROTĂ.
TATĂ! TATĂ!
VĂ CĂUTĂM, PE TINE, PE OGNARD ŞI PE RAHAN, ÎNCĂ DE IERI! CE S-A ÎNTÂMPLAT, AKOA?

AKOA POVESTI CE VĂZUSE.

SFÂRŞITUL EPISODULUI

PRIMELE

Ceea ce caracterizează habitatul omului este adaptarea locuinței la condițiile diverse ale existenței sale.

Din punct de vedere fizic, omul este slab apărat în fața pericolelor naturale: are pielea subțire, fără blană, nu are gheare, și aduce pe lume pui lipsiți de ajutor timp de mulți ani. Omul s-a confruntat cu necesitatea imediată de a se apăra individual, prin îmbrăcăminte și arme, și împreună cu grupul din care face parte, printr-un habitat organizat, care îi proteja de intemperii, pe de-o parte, și de animale sau de dușmanii din rândul celorlalți oameni, pe de altă parte.

Schimbarea habitatului

Aspectul și structura habitatului se va schimba deci în funcție de condițiile de mediu (climat, faună...) și de repartiția grupurilor omenești: pe un teren bogat și puțin populat, oamenii nu-și disputau bunurile care se găseau din abundență și nu trebuiau să se apere unii de alții. Dar habitatul variază în egală măsură și în funcție de organizarea triburilor: la fel cum în secolul al XXI-lea producerea de bunuri presupune reunirea unui mare număr de muncitori și duce la concentrarea locuințelor în marile orașe, tot așa, vânătoarea animalelor mari în turme presupunea reunirea în perioadele potrivite – migrația sezonieră a renilor, de exemplu – a mai multor unități sociale, dar și împrăștierea acestor grupuri atunci când nici vânatul nu se mai găsea din abundență.

Locuința variază și în funcție de sistemul matrimonial – prezența sub același acoperiș a mai multor generații active etc.

Habitatul uman este, spre deosebire de habitatul animal, complet schimbător și reflectă structura socială a unui grup și a condițiilor sale de viață. Habitatul poate fi, temporar sau permanent, redus la esență: în timpul marilor vânători, un eschimos poate trăi la adăpostul unei bărci întoarse, iar aborigenii australieni își înconjoară construcțiile cu un paravan de tufișuri sau de scoarță de copac.

Cel mai adesea însă au loc amenajări importante ale mediului. Astfel, omul preistoric nu a folosit decât în mod excepțional adăposturile naturale care sunt pe placul urșilor sau leilor, așa-numitele „caverne". Dacă terenul le oferea astfel de adăposturi, el le modifica spre folosul său, construindu-și, uneori, acolo, adevărate case. Cel mai adesea, el a construit colibe și corturi cu ajutorul ramurilor sau al pieilor, în aer liber, locuințe ușor de ridicat, dar și de mutat, folositoare într-o economie a vânătorii care presupunea deplasări frecvente în urmărirea vânatului.

Omul nu este singura ființă care își amenajează habitatul. De la viermele de pământ și până la mamiferele superioare, animalele își construiesc cuiburi pentru a-și proteja progeniturile. Urșii și marmotele hibernează în grote și vizuini, iar veverița trăiește într-o scorbură.

LOCUINȚE

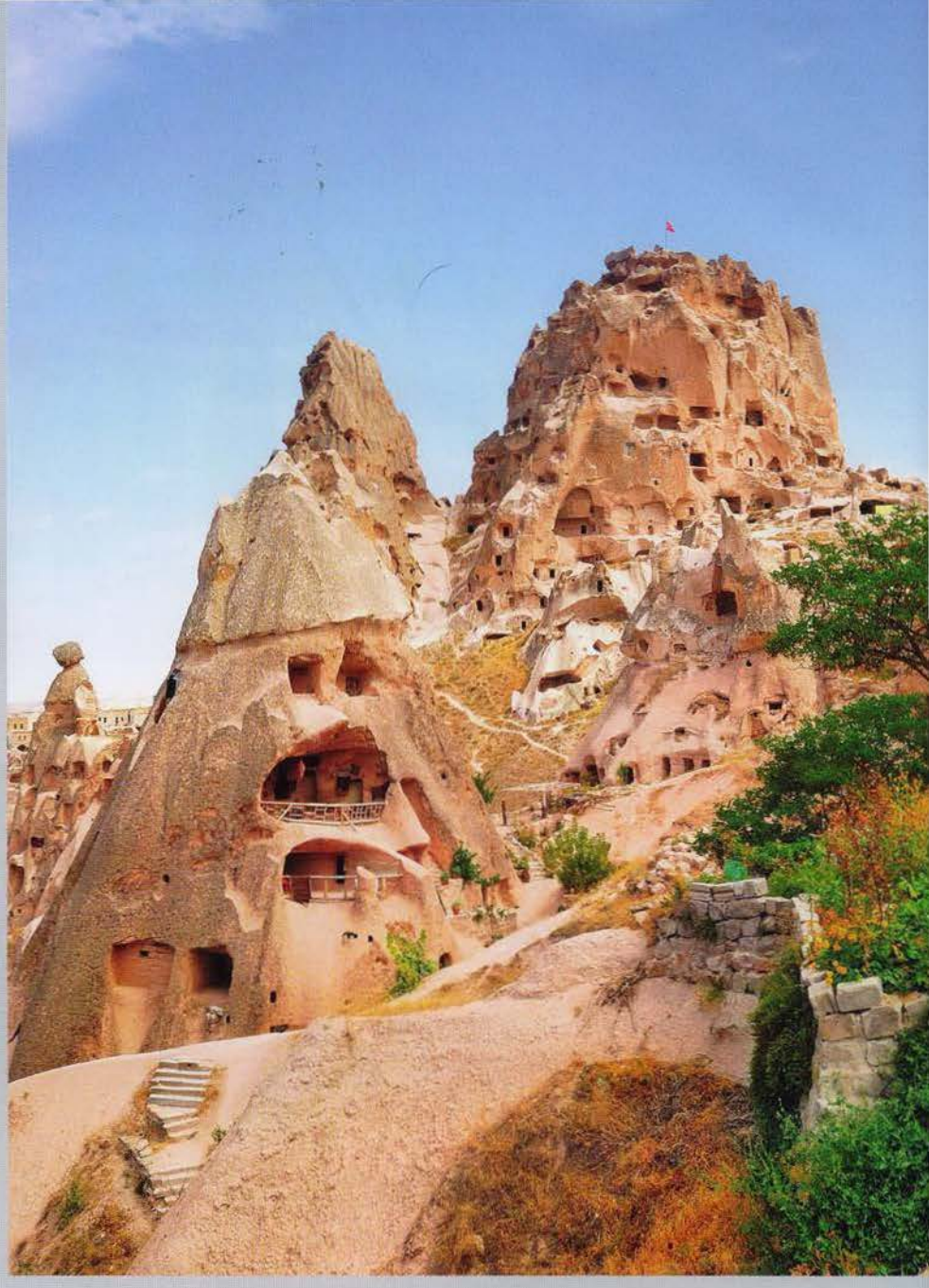

Din cele mai vechi timpuri omul primitiv a folosit peştera ca adăpost, loc de cult şi de manifestare artistică

Aşezându-se în tot felul de medii naturale, omul le-a adaptat în diverse moduri pentru a-şi face un adăpost: habitate subterane sau semisubterane construite în vizuini; semiaeriene, în arbori sau pe piloni pe malul apei, ori deasupra acesteia, construite în funcţie de materialele disponibile: din piatră, din argilă uscată, din lemn sau din oase, în lipsa lemnului, acoperite cu piei sau cu frunze, cu pământ sau cu toate cele trei împreună.

Habitatul sedentar

Odată cu revoluţia neolitică, de când omul a început să producă, mulţumită agriculturii, bunurile necesare subzistenţei, habitatul este destinat unei locuiri de durată şi este nevoie de construcţii mai solide şi mai elaborate: colibe mari din lemn sau din piatră „seacă" (numite aşa pentru că pietrele nu erau asamblate cu niciun soi de mortar), reunite în sate, la care se adaugă construcţii având caracter tehnic: ateliere, grajduri şi structuri de apărare, cum ar fi zidurile. Habitatul uman tindea, pe de-o parte, să se concentreze şi, pe de alta, să se diversifice şi să se particularizeze pe măsură ce activităţile se complicau şi cereau o cooperare mai largă şi utilizarea mai multor tehnici.

Studiul habitatelor preistorice ne furnizează informaţii foarte exacte despre viaţa cotidiană a omului şi despre modul său de organizare. Acest lucru impune săpături arheologice extrem de minuţioase: nu e vorba doar despre găsirea obiectelor prelucrate sau utilizate de către om, nici de categorisirea lor în funcţie de epocile istorice, ceea ce permite studiul evoluţiei lor în timp, ci mai degrabă despre degajarea, „decaparea" solului de deasupra habitatului, lăsând la locul lor toate obiectele şi toate urmele – cenuşa vetrei, resturile culinare etc., ce vor fi prezentate pe un plan la scară mare. Studiul repartiţiei acestor obiecte va putea indica funcţiile fiecărei zone a habitatului: tăierea silexului, tranşarea animalelor, culcuşurile. S-a încercat deducerea cu aproximaţie a numărului de locuitori, durata în care habitatul a fost folosit etc., studierea modului de viaţă a unui grup de oameni la un moment dat şi formarea unei imagini clare despre organizarea lor socială. Din păcate, noi nu vom regăsi un habitat în totalitatea sa, iar structurile pe care un cercetător al preistoriei le aduce la lumină sau le reconstituie – aşa cum a încercat Pincevant – nu vorbesc imediat: ce reprezintă oare aceste trei focuri? Trei familii reunite pentru o vânătoare? Sau trei categorii dintr-o familie sau un trib?

DESCOPERĂ DIFERENȚELE!

PRIVEȘTE CU ATENȚIE CELE DOUĂ IMAGINI ALĂTURATE ȘI GĂSEȘTE CELE 10 DEOSEBIRI!

RAHAN

FIUL VREMURILOR SĂLBATICE

OFRANDA

TEXT: R. LÉCUREUX
DESENE: ROMÉRO

FIUL LUI CRAÔ ÎI MULŢUMEA LUI N'GOHAK, CĂPETENIA TRIBULUI, PENTRU PRIMIREA CĂLDUROASĂ...

LUI RAHAN ÎI PARE FOARTE RĂU CĂ N-ARE NIMIC SĂ-ŢI OFERE ÎN SCHIMB, DUPĂ CUM CERE DATINA!

...NIMIC? DAR COLIERUL? SAU CUŢITUL?

AMINTIRILE ÎL COPLEŞEAU PE RAHAN... PARCĂ ÎL VEDEA PE CRAÔ LĂSÂNDU-I MOŞTENIRE COLIERUL CU CINCI GHEARE...

TATĂL MEU ŞI TATĂL TATĂLUI MEU AU PURTAT ACEST COLIER. ACUM, ONOAREA ÎŢI REVINE ŢIE, RAHAN! SĂ RĂMÂI CREDINCIOS VIRTUŢILOR PE CARE LE REPREZINTĂ PÂNĂ CÂND VEI ÎNCHIDE OCHII!

RAHAN JURĂ, CRAÔ!

...CEEA CE ÎMI CERI E CU NEPUTINŢĂ, FRATE! COLIERUL ŞI CUŢITUL SUNT SACRE PENTRU RAHAN! **NUMAI MOARTEA ÎL VA DESPĂRŢI DE ELE!**

...LE POVESTI LUPTELE SĂLBATICE DIN CARE SCĂPASE VIU ŞI NEVĂTĂMAT CU AJUTORUL COLIERULUI DE GHEARE ŞI AL CUŢITULUI DE FILDEŞ...
RAAAHAA!
N'GOHAK ÎNŢELEGE DECI CĂ RAHAN NU SE POATE DESPĂRŢI NICI DE COLIER, NICI DE CUŢIT...! SINGURUL DAR PE CARE ÎL POATE FACE TRIBULUI ESTE PRIETENIA LUI SINCERĂ!
...NU TE LĂSA PROSTIT DE VORBELE ASTEA FRUMOASE, N'GOHAK!... „PĂR-DE-FOC" N-ARE CE CĂUTA PRINTRE NOI DECÂT DACĂ ÎŞI DOVEDEŞTE CURAJUL... AŞA GÂNDEŞTE HAGAN!
EŞTI GATA SĂ MĂ ÎNFRUNŢI ÎN LUPTĂ DREAPTĂ, „PĂR-DE-FOC"?
SE AUZI UN MURMUR ŞI FIUL LUI CRAÔ ÎNŢELESE CĂ, DACĂ NU SE ÎNVOIEŞTE, VA FI SOCOTIT LAŞ ŞI ALUNGAT DE PE TERITORIUL TRIBULUI.
...LUPTA CORP LA CORP ÎNCEPU. DACĂ HAGAN ERA MAI VÂNJOS, FIUL LUI CRAÔ, ÎN SCHIMB, ERA MAI ZVELT ŞI MAI SPRINTEN.
ZLANG!
...RAHAN E GATA SĂ TE ÎNFRUNTE... FĂRĂ ARMĂ!
CUŢITUL DE FILDEŞ SE ÎNFIPSE ÎN PĂMÂNT, ÎNTRE PICIOARELE CĂPETENIEI N'GOHAK...

DE ZECE ORI FUSESE CÂT PE CE SĂ ÎL PUNĂ LA PĂMÂNT! DE ZECE ORI SE SMULSE DIN ÎNCLEŞTAREA STRAŞNICĂ A POTRIVNICULUI!

HAA! EŞTI VÂNĂTOR **SAU ŞARPE?!**

TRIBUL ÎI PRIMEA CU STRIGĂTE DE BUCURIE FIECARE ESCHIVĂ, IAR N'GOHAK ÎNCUVIINŢA CA UN CUNOSCĂTOR.

UN VÂNĂTOR ATÂT DE AGER NE-AR FI DE FOLOS! **OOOH!**

NU TREBUIA SĂ FACI UNA CA ASTA, HAGAN!

ÎNTR-O CLIPITĂ, LUPTA ÎŞI SCHIMBĂ CADENŢA... DEZLĂNŢUIT, FIUL LUI CRAÔ SE FEREA ŞI LOVEA... LOVEA, LOVEA...

ÎNFURIAT, HAGAN ÎI SMULSE COLIERUL LUI RAHAN. O GREŞEALĂ PE CARE N-AR FI TREBUIT S-O FACĂ NICIODATĂ!

CHKRAC

ÎL ARUNCĂ PE HAGAN LA PĂMÂNT ŞI-L ŢINTUI ACOLO NEÎNDURĂTOR...

ÎŢI RECUNOŞTI ÎNFRÂNGEREA? TE DAI BĂTUT?

..... AAAAA... MĂ DAU BĂTUT!

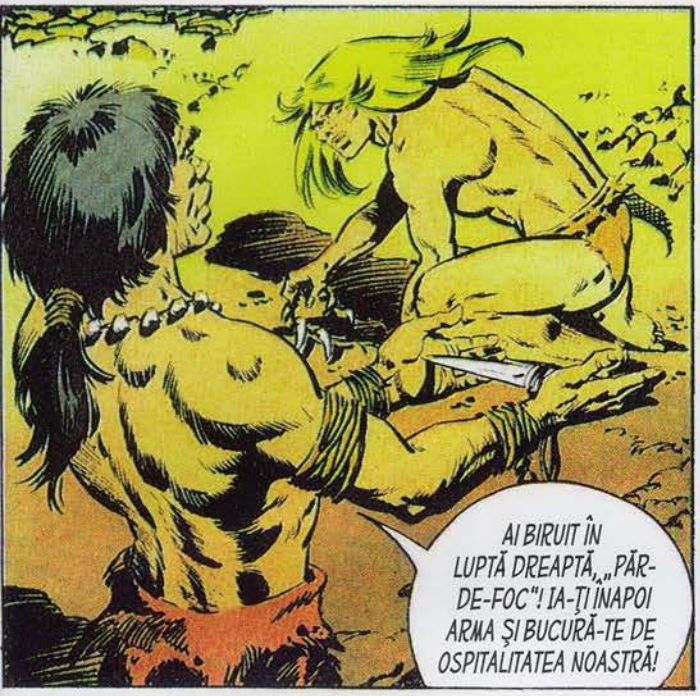
AI BIRUIT ÎN LUPTĂ DREAPTĂ, „PĂR-DE-FOC"! IA-ŢI ÎNAPOI ARMA ŞI BUCURĂ-TE DE OSPITALITATEA NOASTRĂ!

MĂ VOI RĂZBUNA PENTRU ACEASTĂ UMILINŢĂ! O SĂ VINĂ CLIPA CÂND TE VOI TRIMITE PRINTRE „UMBRE"*!
(*) MORŢI

N'GOHAK ÎL LĂUDA PE RAHAN.
AVEM MARE NEVOIE DE UN VÂNĂTOR CA TINE CA SĂ-L NIMICIM PE „VARANK"!
PE CINE?!

N'GOHAK ÎI POVESTI CĂ UN VARAN ŞI NICIO ÎNCERCARE DE A-L
URIAŞ BĂGASE GROAZA ÎN OAMENI... OMORÎ N-AVUSESE SORŢI DE IZBÂNDĂ.

RAHAN LE VA DA BUCUROS O MÂNĂ DE AJUTOR FRAŢILOR SĂI!
VÂNĂTORII NOŞTRI VOR FACE ÎNCĂ O ÎNCERCARE ÎN ZORI... POŢI SĂ TE DUCI ŞI TU CU EI! PÂNĂ ATUNCI, COLIBA MEA E ŞI COLIBA TA!

PE FIUL LUI CRAO ÎL CUPRINSE CU GREU SOMNUL...
DE CE E HAGAN ATÂT DE DUŞMĂNOS, N'GOHAK?
HAGAN A FOST DINTOTDEAUNA AMBIŢIOS ŞI PIZMAŞ. MEREU A VRUT SĂ FIE CEL MAI PUTERNIC, CEL MAI VICLEAN, CEL MAI ÎNDEMÂNATIC ÎN TOATE!

DIS-DE-DIMINEAŢĂ IZBUCNIRĂ STRIGĂTE... N'GOHAK BĂGĂ DE SEAMĂ CĂ RAHAN SE FĂCUSE NEVĂZUT.

HAGAN STRIGA...

FU DIN CALE-AFARĂ DE ANEVOIOS SĂ ÎNNOADE LIANA CEA GROASĂ! ŞI NU TREBUIA SĂ FACĂ ZGOMOT... FIUL LUI CRAÔ SE PRICEPU SĂ TAIE, SĂ ÎNNOADE ŞI SĂ ÎNTINDĂ CAPCANA ÎN CEA MAI DEPLINĂ LINIŞTE!
RAHAN VA TREBUI SĂ-L TREZEASCĂ!
RAAAHAA! RAAAHAA!
RAHAN TREBUI SĂ-ŞI FACĂ AUZIT DE MAI MULTE ORI STRIGĂTUL VICTORIOS PÂNĂ SĂ-I ATRAGĂ ATENŢIA MONSTRULUI!
VARANUL SE MIŞCĂ ÎN CELE DIN URMĂ ŞI PORNI GREOI SPRE VÂNĂTORUL CARE-I TULBURASE SOMNUL.
DACĂ RAHAN SE ÎMPIEDICĂ ŞI CADE, E PIERDUT!
N'GOHAK ZICE CĂ „VARANK" ÎNGHITE ÎN FIECARE ZI TOT ATÂTA MÂNCARE CÂT GREUTATEA LUI! ATENŢIE...
CU MONSTRUL PE URMELE SALE, FIUL LUI CRAÔ SE ARUNCĂ PRIN LAŢUL CAPCANEI.
NUMAI DE-AR FI LIANA ÎNDEAJUNS DE ZDRAVĂNĂ!

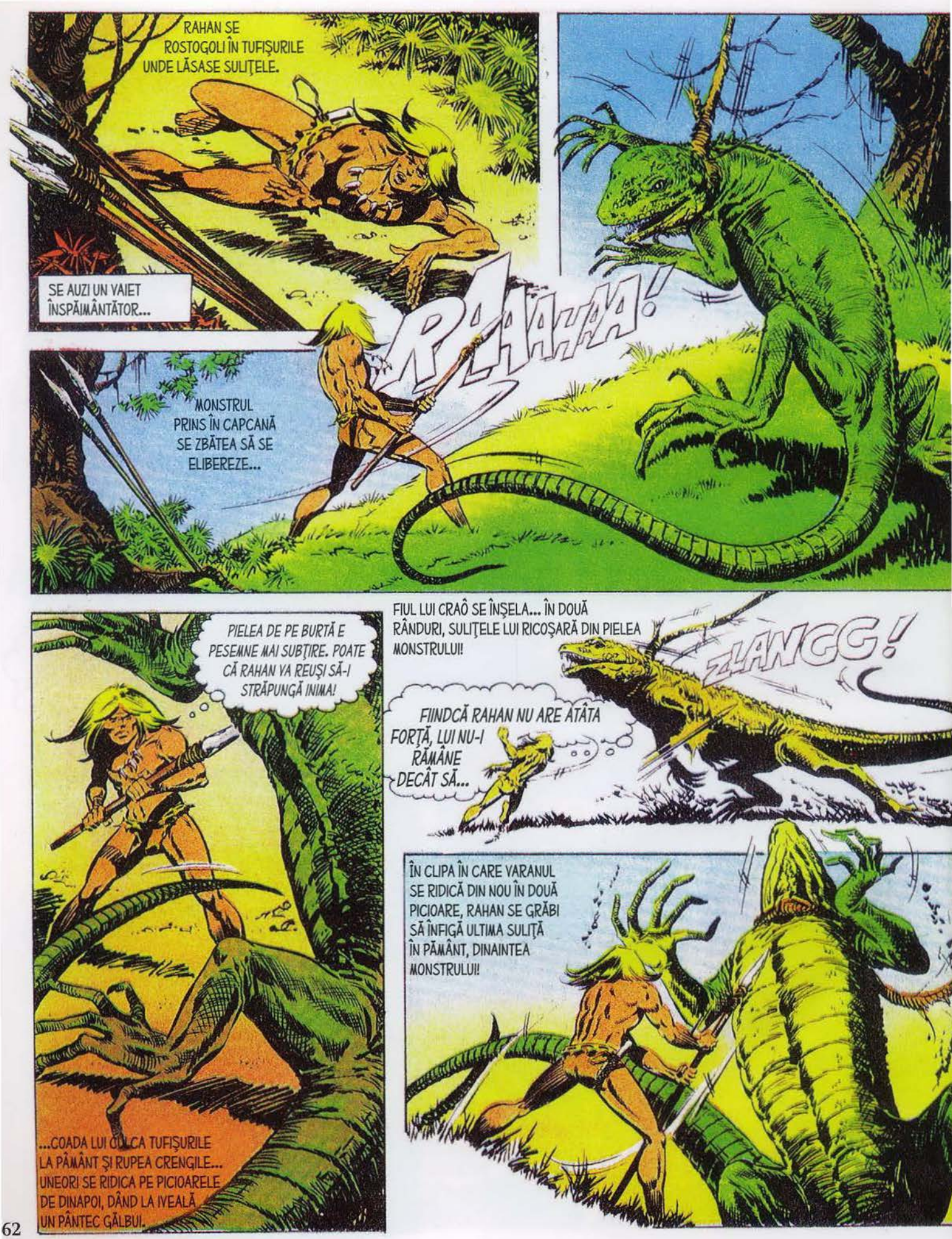
RAHAN SE ROSTOGOLI ÎN TUFIŞURILE UNDE LĂSASE SULIŢELE.
SE AUZI UN VAIET ÎNSPĂIMÂNTĂTOR...
RAAAHAAA!
MONSTRUL PRINS ÎN CAPCANĂ SE ZBĂTEA SĂ SE ELIBEREZE...
PIELEA DE PE BURTĂ E PESEMNE MAI SUBŢIRE. POATE CĂ RAHAN VA REUŞI SĂ-I STRĂPUNGĂ INIMA!
...COADA LUI CULCA TUFIŞURILE LA PĂMÂNT ŞI RUPEA CRENGILE... UNEORI SE RIDICA PE PICIOARELE DE DINAPOI, DÂND LA IVEALĂ UN PÂNTEC GĂLBUI.
FIUL LUI CRAÔ SE ÎNŞELA... ÎN DOUĂ RÂNDURI, SULIŢELE LUI RICOŞARĂ DIN PIELEA MONSTRULUI!
ZLANGG!
FIINDCĂ RAHAN NU ARE ATÂTA FORŢĂ, LUI NU-I RĂMÂNE DECÂT SĂ...
ÎN CLIPA ÎN CARE VARANUL SE RIDICĂ DIN NOU ÎN DOUĂ PICIOARE, RAHAN SE GRĂBI SĂ ÎNFIGĂ ULTIMA SULIŢĂ ÎN PĂMÂNT, DINAINTEA MONSTRULUI!

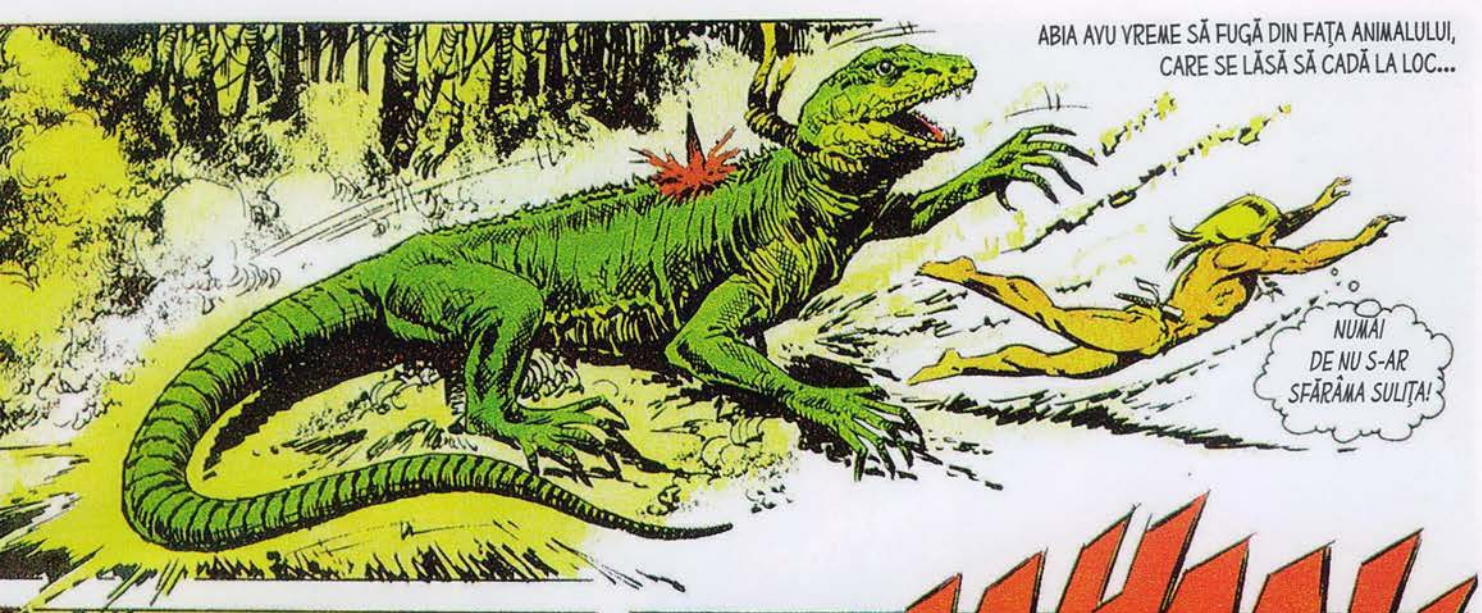
ABIA AVU VREME SĂ FUGĂ DIN FAŢA ANIMALULUI, CARE SE LĂSĂ SĂ CADĂ LA LOC...
NUMAI DE NU S-AR SFĂRÂMA SULIŢA!

COADA REPTILEI MĂTURĂ PENTRU ULTIMA OARĂ PĂMÂNTUL, APOI VARANUL ÎNŢEPENI... SULIŢA ÎN CARE SE ÎMPLÂNTASE ÎI STRĂPUNSESE INIMA!

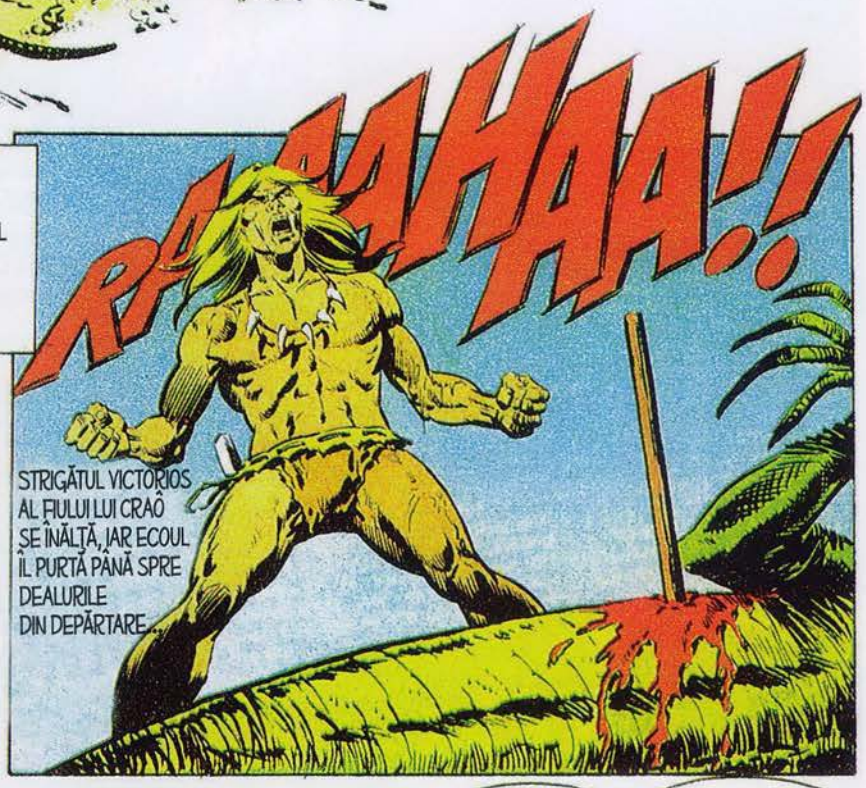
RAAAHAA!!
STRIGĂTUL VICTORIOS AL FIULUI LUI CRAÔ SE ÎNĂLŢĂ, IAR ECOUL ÎL PURTĂ PÂNĂ SPRE DEALURILE DIN DEPĂRTARE...

ABIA SE STINSESE RĂSUNETUL, CĂ N'GOHAK ŞI AI LUI SE IVIRĂ CU RĂSUFLAREA TĂIATĂ DE ATÂTA ALERGĂTURĂ. RĂMASERĂ ULUIŢI...
„PĂR-DE-FOC" A OMORÂT „VARANKUL"!

CARNEA „VARANKULUI" E A VOASTRĂ, FRAŢILOR! E OFRANDA PE CARE RAHAN O ADUCE TRIBULUI!

ÎŢI MULŢUMIM, RAHAN, DE-ACUM EŞTI UNUL DE-AI NOŞTRI!
CU NEPUTINŢĂ, N'GOHAK, RAHAN NU POATE FI DE-AL NOSTRU PÂNĂ NU TRECE DE PROBA MARELUI SALT!

ÎN SCURTĂ VREME...
TREBUIE SĂ TE LEGI CU LIANE DE GLEZNE ŞI SĂ TE ARUNCI ÎN GOL!
RAHAN PORNI SPRE TURNUL DIN TULPINI DE BAMBUS, CÂND...
STAI AŞA, „PĂR-DE-FOC"! HAGAN O SĂ-ŢI ARATE CUM SE FACE...! ŞI ÎŞI VA DOVEDI CURAJUL!
DAR... DE CE ... SĂ SAR EU?
ASTA E PORUNCA, HAGAN! DACĂ O NESOCOTEŞTI, TE AŞTEAPTĂ MOARTEA!
SUB AMENINŢĂRILE ALOR SĂI, HAGAN FU NEVOIT SĂ FACĂ ÎNTOCMAI.
DAR DE CE TREBUIE SĂ SAR, N'GOHAK...?! EU... NU... NU MĂ ÎNVOIESC!
SARI! ARATĂ-I LUI RAHAN CÂT CURAJ AI!
AAAAAH
HAGAN ÎŞI ÎNNODASE LIANELE DE GLEZNE... DAR, ÎNTRUCÂT SE CODEA, ÎL ÎMPINSERĂ ÎN GOL.
RAHAN ŞTIA CĂ LIANELE SE OPRESC DEASUPRA PĂMÂNTULUI...
DE CE ÎI E FRICĂ? NU-I NICIO PRIMEJDIE!
AAAAAAAAAA

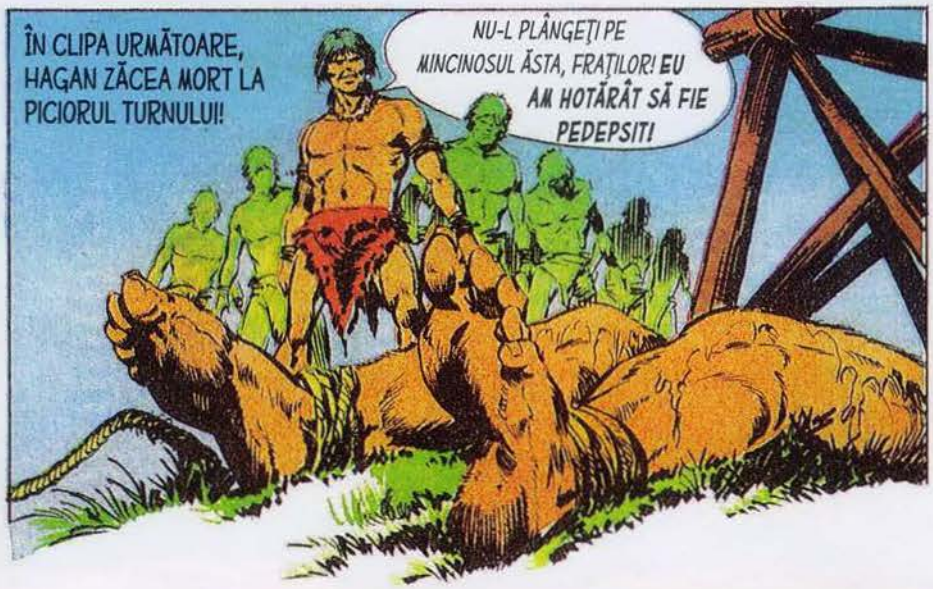

SFÂRŞITUL EPISODULUI

DIN NUMĂRUL URMĂTOR

INSULA MORŢILOR VII

JOC

UNEŞTE PUNCTELE !

ROGER LÉCUREUX

IARBA MAGICĂ

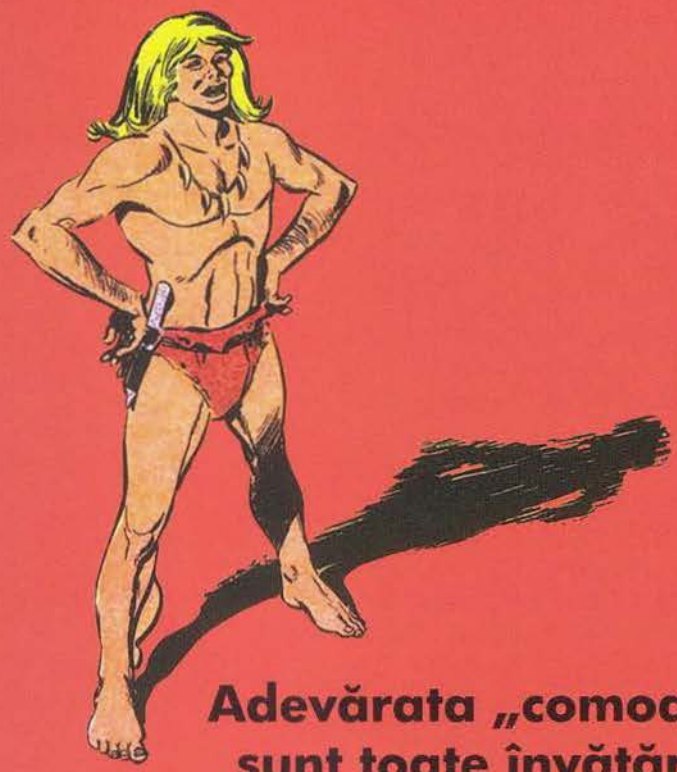

Adevărata „comoară a lui Rahan" sunt toate învățămintele pe care fiul lui Craô le-a tras din fiecare aventură pe care a trăit-o. Le puteți descoperi pe toate datorită noii colecții „Rahan". Dar, până atunci, găsiți în paginile următoare cele mai recente aventuri ale lui „Păr-de-foc".

BIBLIOTECA adevărul

5 948489 140457 10